

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitór sor 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvmd-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Az új miniszterium.

A „Bácska” eredeti távirata.

(Budapest, január 14. d. u. 1 óra 2 p.)
Biztos értesülésünk szerint az új kormány a kö-
vetkezőleg alakul meg:

Miniszterelnök: **Bánffy Dezső br.**

Belsőügyminiszter: **Perczel Dezső.**

Igazságügyminiszter: **Erdélyi Sándor.**

Kultuszminiszter: **Wlassics Gyula dr.**

Pénzügyminiszter: **Lukács László.**

Honvédelmi miniszter: **Fejérváry Géza br.**

Földművelésügyi miniszter: **Feszty Andor gr.**

Horvát miniszter: **Josipovich Imre.**

A kereskedelmi és őfelsége személye körüli
miniszteri állásokra vonatkozólag névleges meg-
állapodás ez ideig még nincs.

Az új miniszterelnök.

Zombor, január 14.

Az új kabinet, melynek feje Bánffy Dezső
báró, csütörtökön fogja magát a képviselőháznak
bemutatni s ezzel vége van a már is meglehe-
tösen hosszúra nyúlt válságnak.

Hogy az új miniszterelnök már is célpontja
az ellenzék részéről a legvehemensbb támadá-
soknak, azt nem csodáljuk, hiszen Bánffy minisz-
terelnöksége az ellenzék nagy vereségét jelenti
a korona előtt; még azokat a jóslásokat
se lehet rossz néven venni, a melyek szerint a
Bánffy-kabinet csak átmeneti miniszterium lesz,
hogy a fuziót elősegítse; de már azok a perorá-
ciók, melyek előre hirdetik és bizonyítani akarják
Bánffynak a kormányelnöki székre való képtelen-
ségét, nem egyebek, mint a politikai ildomtalan-
ság megnyilatkozásai.

Ugy tudja az ország, hogy a szabadelvűpárt
megteremtője s másfél évtizeden keresztül mindenki
által csodált fentartója Tisza Kálmán sem utasi-
totta vissza legutóbb mereven a fuzió gondolatát.
Minden jel oda mutat, hogy a 67-es alapon állók egy
párttá fognak előbb-utóbb tömörülni, nemcsak
azért, mert az ilyen fuzió politikai szükségessége
mellett nyomós okok harcolnak, hanem mert ezzel
teljesülni fog a korona kívánsága is.

Ilyen fuzióba a szabadelvűpárt bele mehet,

de olyanba soha, hogy ő rakja le, ereje tudatá-
ban, a kisebbség előtt önkényt a feyvert, hogy
ön maga tépje szét azon köteléket, mely ez orszá-
got 15 éve vezeti a békés laiadás virágzó útján,
akkor tegye pedig ezt, mikor hatalmából mit sem
vesztett, az országban tekintélye csak növekedett,
akkor tegye, amikor reá nagyobb szükség van,
mint valaha.

Bármennyire szükséges is lehet a fuzió, ez
nem történhetik a szabadelvűpárt rovására. A
legnagyobb gyengeség lett volna, ha a szabaelvű-
párt önönmagán végezte volna el a harakirit.

Mi úgy vesszük ki, hogy a szabadelvűpártot
pedig ebbe akarták belevinni fufangos ellenei,
hogy így egy csapással, harc nélkül megsemmisítsék.
S épen ezen fogásnak kudarcát jelenti Bánffy
Dezső báró miniszterelnöksége.

Bánffy a szabadelvűpárttal akar és fog kor-
mányozni, hogy alatta a fuziónak immár napi-
renden levő s senki által sem perhorrescált kér-
dése mennyt fog előre menni, vagy esetleg be-
fog-e teljesülni, az azon fordul meg, vajjon a
67-es alapon álló ellenzék olyan magatartást fog-e
tanúsítani, ami lehetővé teszi a szabadelvűpárt
részéről, — prestige-jének teljes megóvásával —
az eddigi pártkültelek megszüntetésével az összes
67-es alapon álló pártok egyesülését elősegíteni.
Minden más formája a fuziónak úgy hisszük hajó-
törést fog szenvedni a szabadelvűpárt erősségén.

Az ország bizalommal tekint Bánffy Dezső
báró működésére, aki a Wekerle-Szilágyi-Csáky
hatalmas triász örökét, Őfelsége bizalmából át-
veszi; átvesz egy oly örökséget, melyhez Magyar-
ország haladásának fényes lapjai fűződnek, amely-
hez egy reformkorszak minden időkben bámulatra
számítható, bátor megkezdése s sikerteljes fel-
lendítése van kötvé.

A személyi aggodalmak el vannak oszlatva,
Wekerle-Szilágyi-Csáky a legnagyobb dicsőségtől
övezve visszavonulnak, nincs más hátra, mint az
ország azon hő kívánsága, hogy báró Bánffy az
elődei által megkezdett uton bátran tovább ha-
ladjon.

Ez utjában vele lesz az egész ország.

S ha ez utban a fuzióra, mint politikai szük-
ségségre reáakad, vigye azt keresztül úgy,
hogy abból közállapotainknak csak haszna legyen.

Bácsmege közgazdasági állapota a mult év második felében.

Megyénk közgazdasági állapotáról a mult év
második felében, Latinovits Pál közg. előadó a
következő nagyérdékű jelentéssel számol be:

Tekintetes közigazgatási bizottság!

Vármegyénk közgazdasági állapotáról, a lefolyt
1894-ik év második felében, a következőket van
szerencsém a tekintetes közigazgatási bizottság-
nak jelenteni.

Mint egész Magyarországon általában, úgy
a mi vármegyénkben is rendkívül nyomasztólág
hatott gazdaközönségünkre a gazdasági termények
legnagyobb részének állandó alacsony ára.

Hivatalos kimutatás szerint buzával bevette-
tt vármegyénkben 461,651 katasztrális hold,
ebből a termés közepén felüli volt. A minőség
jó, úgy, hogy 80—81 kilogrammos búzát általá-
ban lehet találni. De sajnos, hogy ezen jó minő-
ségű búzát 5.50—6.10 krig voltak kénytelenek
eladni. Vannak ugyan termelők, kik a jobb jövő
reményében megtartották búzájukat, de hogy azt
helyesen cselekedték-e, majd a jövő fogja meg-
mutatni. — A hesszeni légy (cecidonia destructor)
is pusztított némely helyen, gazdaközönségünk
ot, hol ez a kártékony rovar mutatkozott, rész-
ben óvintézkedéseket is tett és pedig az által,
hogy az őszi búzák vetését nagyrésztben október
hónapban eszközölte, ez annyiban célszerűt, mert
mire a vetés kikelt a legyek is elpusztultak.

Rozs s kétszeres búzával bevetett 31,056
katasztrális hold. A termés közep volt. A minőség
középszerű. Az ár igen nyomott, 4.10 krtól 5
frtig váltakozott minőség szerint.

Őszi s tavaszi árpával bevetett 51,324
katasztrális hold, ebből a termés gyenge közep
volt. A minőség alig középszerű. Az árpatermés
legnagyobb részt a vármegyénkben működő szesz-
gyárak s sertéshizlaldák által használtatott fel,
sőt még ezek szükségletét sem fedezte.

Zabbal bevetett 192,768 kat. hold, ebből
a termés gyenge közepén aluli volt, a száraz
időjárás miatt kalásza kicsi s ritka maradt. Ára
5.50 krtól 6.60 krig váltakozott minőség szerint.

Igen gyenge eredményű a tengeri termés is.
A nyári tartós szárazság, különösen a csöképző-
déskor, rendkívül ártott neki s a homokos talajon

A „BÁCSKA” tárcája.

Csendes éjben.

(Rhapsodia)

Rezgő sugár a távol csillagokból
Rezgő levél a suttogó fágon . . .
A hangtalan, a langyos nyári éjben
Az erdők útját andaloga járom
És álmodom örömről, boldogságról,
Lelkemre édes megnyugvást varázsol
Egy édes boldogító álmom.
Feledeve bánatot, esalódást,
Lelkem telve örömmel és reménnyel,
Szívem telve a napsugáros éjgel
A csendes néma éjszakában.

Egyszerre, mintha a vihar kítőrne,
Mint hogyha villám hullana dörögve
És hab tolna zúgva, búgva habra —
Megtör az éjnek csendje és nyugalma.
Szilaj hang száll a csendes éjszakába
S álmából boldog lelketem felrázza . . .
Hallom, tudom: a hűrok tiszta hangja
Mi álmaimból felvert engemet:
Szilaj, szívet rázó harmonia,
A melyre minden lélek megrezge,
Felzúg, miként egy rettentő vihar:
És táncra perdül, pezsg a kedvtől vére,
Karsú leányt öl a férfikar.

Tudom, hogy ott vagy, látom édes arcod,
Tudom, hogy ott vagy, hallom hangodat;
Midőn az első accord felviharzott,
Az ajkadon csengő kacaj fakadt;

Látlak, miként az elsodort levél,
Mit a lehellet felvett, felémelt,
Itt-ott csillámlani.
Látlak téged, te jövednek leánya,
Szemedbe mámor részegítő lángja,
És ajkadon egy önfelédet mosoly,
Mely ést veszsz és lelkeket rabol;
A kéz, a vágy, a boldogság varázsa
Ragadja el magával lelkeket, —
Más karján szállsz az álmoknak honába . . .
S ez mind azért, hogy engemet felelj.

S ha egy-egy felleg könnyű fodra
Árnyat vet tiszta homlokodra,
Ha benned néha felcsillan még
Valami elmosódott kínos emlék, —
S ha néha-néha azt a hangot,
A melyben annyi érzés rejlett,
S annyit beszélt neked szerelmem —

Kísérteni szellemként hallod:
Fel-felkacsog úgy öntudatlan;
S tudod mi rejlik e kacajban? —
A ki nem ismer, jó kedvel gyanyitja,
A ki ismer, szécsélynek tartja, —
Csak én tudom, hogy az lélekharang,
Szerelmemet sirató hangja.

Kacsog, de súlyos vád lakik szivedben,
És nem bírod elnyomni — bár kívánod;
Lelkedbe öntudatlan kérdés támad,
S egy hang önkéntelen felszólat értem:
Hát bűnöm az, hogy oly nagyon szerettem,
Hát bűnöm az, hogy lépteid kísértem?
Nem vádol az, hogy meg nem érdemeltem
Hogy mint megünt játékszert vess el engem, —
Ki hű valék, mint illat a virághoz,

Mint égboltjához nap, hold s csillagok?
Nem feled-e, hogy ez az elhagyott,
Ez elgyötört szív tégedet megátkoz? . . .

Ne félj, ne félj, többé nem háborítottak,
Nem koldulok talán szerelmedér se;
Vagy visszaszállhat tán az égre,
Ha egyszer már lehullt a csillag?!
Megyek valami távol rengetegbe
Tetőled s mindentől feledve,
Hol nem lesz senkim, csak magamnak élek
S a fájdalom lesz majd egész világom;
Társim rezgő sugár a csillagokból,
Rezgő levél a suttogó fágon.

Latinovits Stanci.

SZABAD ÉG ALATT.

Irta: Jámboz Béla.
(Folytatás.)

Mindezen dolgok azonban Banga Ábris és Pupák
Marci rendőrökre absolute semilyen hatással sem vá-
nak. És ők folytaták cirkálásukat az előírtas apró és
lassu, de mindenkifőlött tekintélyes ründeri lépőgetés-
ben — azon mély igazságu alapelvből indulva ki, hogy
— „lassan járj, tovább érsz.”

— Hát tudod pajtás, úgy történt ez a dolog, —
kezdé Banga Ábris az elmondani igért ügyet, — hogy
minapában egy rettentős forró délután én mög Pösze
Matyi tellősítettük az szógálatot a laktanyán. Hiven is
tellősítettük azt — mint mindig! Jóízűen aludtunk mind
a ketten! Egyszerre csak érzöm, hogy mintha valaki
ódalba lökdösne. Fővetőttem az tekéntetömet, hát a fürel
urunk állt az ágyam mellett, oszt jóindulatosságu han-
gon odaszótt neköm, hogy hát bajja-e Ábris, nem lönnö-e
kend szives kinézni jaz fődekre, mert az libák sok kárt
mívelnek az kukoricásokba! Én persze tellős illendö-

levő tengerit legnagyobb részt ki kellett vágni s a jószággal feletetni, mert jóformán egészen kisült s így semmi csövel sem birt. Csak a kötöttebb s mélyebben fekvő talajon volt valami, de az sem kiváló minőségű. Azonkívül a tartós szárazság következtében férges is volt nagyrésze. Bevetetett ezen terményből 291,500 kat. hold. Az ára 5-30 krtól 6-30 krig váltakozott, a mi jó volna, de alig van belőle eladni való, mert a mi termett, azt a gazdák saját szükségleteik fedezésére kénytelenek megtartani.

A kender, burgonya, takarmányrépa közép termést adtak.

A rizstermelés örvendetesen halad. A már eddig üzemben volt rizstelepeken kívül, az idén már a deszpot-szent-iváni Biernbaum és társai-féle telepen szintén termés volt. Remélhető, hogy a meggyékbéli rizskitűnő minősége s keresettsége folytán minél nagyobb kiterjedést fog venni. Annyi tény, hogy nagy befektetéssel jár, de bőven meghozza a befektetett tőke kamatját. Az eddig elért sikerhez jelentékenyen hozzájárul a kis-sztapári rizshántoló malom kitűnő berendezése s szakavatott vezetése.

Az anyaszéna termés rendkívül gyenge volt. Csakis a mélyebben fekvő kaszálókon volt valami. A partos kaszálókon teremni szokott kitűnő minőségű keményszéna jóformán semmi hozamot sem adott. A sarju széna a tartós nyári szárazság következtében egészen kisült.

A mesterséges takarmányműek szintén az állandó tartós száraz nyár folytán rendkívül gyenge hozamot adtak.

Ezen okoknál fogva a nagyobb jószággalómánnyal bíró gazdák kénytelenek voltak a takarmányt más vidékről hozatni. Nagy segítségére van a takarmányhozatalnál gazdáinknak azon kedvezményes szállítási díj, a melyet a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter ur közbenjárására, a vasutakon a nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur engedélyezett.

A szőlőtermés, különösen a homoki szőlőkben, igen jó volt. Nemcsak mennyiség, de minőség tekintetében is fölülmúlta a legvérmesebb reményeket. Szakértők állítása szerint, kiváló az idei bor minősége is. Igen jó segítség ez, különösen felső Bácska gazdáinak, kik kevésbé kötött talaj miatt, még közép és alsó Bácska gazdaközönségénél is gyengyebb termésben részesültek.

S a mi fő, meg volt a bornak kellő ára is, úgy, hogy az új bor literje 10—14 krajcárig fiztetett. Budapesti s bécsi borkereskedők s korcsmárosok tömegesen keresték fel felső Bácska homokos talaju szőlőt s vásárolták a tulajdonosoktól a különböző minőségű borokat, a melyek ezelőtt két évtizeddel alig részesültek kellő méltánylásban.

Hogy minő forgalom volt a fennebb említett borokban, annak illusztrálásul Bács-Almás községet hozom fel, hol október s november hónapban 28,000 hektoliter bor adatott és szállított el, a mi csak 10 krajcárral literét számítva 280,000 frtnak felel meg. Körülbelül ily arányban vásároltak más homokos talaju községekben is a borok.

Gazdasági egyletünk, a minta szőlőtelep felállítását már régebben javaslatba hozta a földművelésügyi miniszteriumnál s több ízben sürgette

is, remény van, hogy az a jövő év folyamán el fog készülni. De erre szükség is van, mert a szőlők, ha rendszeresen kezeltenének, még egyszerű hozamot adnának. Már boldogult Miklós Gyula kiváló szakértelemmel bíró kormánybiztos, ezelőtt négy évvel konstata, hogy nálunk a homokos talaju szőlőkben a hozam még egyszer annyi lenne, ha azok okszerűen lennének kezelve, de vagy sok bennök a gyümölcsfa, mi az érést gátolja, vagy a tőkék közel ültetvék egymáshoz s a metszés sem szabályszerűen történik. Tavaly igen jó termés volt, de még egyszer annyi lett volna, ha a szőlők szabályszerűen kezeltenek. Hogy a helyes mivélés szemmel látható előnyeit tapasztalja szőlőmivélés foglalkozó gazdaközönségünk, e célból szükséges a minta szőlőtelep.

Peronospora viticola tavaly nem igen mutatkozott. Különben a peronospora elleni fecskekezelés szükségességét gazdaközönségünk belátta s már alig van szőlő, hol azt nem alkalmaznak.

Lótenyésztésünkben a lefolyt évben is örvendetes haladás volt jelezhető, mit különösen a gazdasági egylet lótenyész bizottsága lelkiismeretes s szakavatott működésének lehet köszönni, kivált az apaállatok vizsgálatának szigorú keresztülvitele lényegesen emeli s helyesebb irányba tereli a lótenyésztést.

A nagykorúsi m. kir. állami méntelep bajai alosztályából kiadni szokott 125 tenyészmen szintén lényegesen hozzájárul a sikerhez.

A jótáju lónak az ára a lefolyt évben kielégítő volt s lényeges segítségére szolgált ezen körülmény gazdaközönségünknek.

A szarvasmarha tenyésztésben is haladás észlelhető. Gazdaközönségünk belátta, hogy a jó marhaállomány mezőgazdaságunk fő kincsét képezi és hogy a mezőgazda vagyonossága s jóléte a jó minőségű állatok tenyésztésében nyer kifejezést.

Virágzó állattenyésztés mellett a gazda kedvező helyzetben van, s viszont, ha az állattenyésztés hanyatlal, az a mezei gazda elszegényedését vonja maga után. A mi természetes is, mert a mezőgazdaság első s legfőbb alapfeltételeit a tiszta jövedelem képezi, a mely jövedelmet, csakis az állattenyésztés fejlesztése által juttathatjuk érvényre, ugyanis míg a föld értékét az egyoldalú termelés nemcsak apasztja, hanem teljesen semmivé teszi, addig az okszerű állattenyésztés, miután ez által a termelés nagyban elősegítetik, a föld értékét emeli, a jövedelmet fokozatosan növeli s szaporítja.

Vármegyénk területén leginkább el van terjedve a magyar faj marha, egycseknel szép kublándi, siementhal, algani, pinzgami s más nyugati fajok találhatók. A nyugati fajok tenyésztése napról-napra jobban előhalad, részint azért, mert tejelebb a magyar fajnál, részint azért, mert kedvezőbb s jobban lehet értékesíteni. A szarvasmarha tenyésztés teréni haladáshoz lényegesen hozzájárul az apaállatok vizsgálatáról szóló szabályrendelet pontos keresztülvitele, s a gazdasági egylet által vásárolt, s különböző községek közt szétszórtott jó fajú bikák.

A községek a gazdasági egylet útján, kedvező feltételek mellett igen jó tenyészanyaghoz jutnak, melynek eredménye egyes községekben már feltűnően mutatkozik.

A sertésenyésztés s hizlalás tekintettel a rendkívül gyenge termésre a tengeriből, s a hizott sertés olcsó árára, a lefolyt évben kissé hanyatlott. Sokan a hizalók közül, tekintettel fennebbi körülményre, a hizalást beszüntették.

A juhtenyésztés, a gypaju s husarak tartós alacsonyossága miatt folyton hanyatlik.

A selyemtenyésztés a lefolyt évben elég jól sikerült, s az azzal foglalkozó szegényebb sorú családoknak lényeges jövedelmi forrását képezi.

A halászat rendszeresebben üzetik a halászati törvény életbeléptetése óta. De a Duna s Tisza szabályozása folytán a halállomány lényegesen megapadt.

Zenta város mesterséges halastó felállításának eszméjével foglalkozik. Langraf a földművelésügyi miniszterium halászati felügyelője lenni is volt Zentán, s a tónak felállításáról értekezett a város polgármestere s tanácsával. Ha a terv valószínű s helyesen vitetik keresztül, úgy az, okszerű kezelés mellett, szép jövedelmet fog hozni.

A mezőgazdaság s mezőrendőrségről szóló 1894. évi 12-ik törvénycikk 28. szakasza értelmében, a járási mezőgazdasági bizottságok szervezése s ügyrendéről szóló szabályrendelet tervezett, Schmausz Endre alispán ur elnökele alatt kiküldött bizottság által elkészítetvén, az alispán ur által az 1894. év december hó 20-án tartott vármegyei közgyűlésen bemutatván, onnét a nagyméltóságú földművelésügyi miniszter urhoz jóváhagyás végett felterjesztetett.

A vármegyei gazdasági egyesület, élén rendkívül tevékeny s ügybuzgó elnökével, dicséretre méltó tevékenységet fejtett ki a lefolyt évben. Egyike azon leginkább hízagpótló intézményeinknek, mely hivatása betöltésére fáradszámul törekszik, és a mely korlátolt anyagi helyzete dacára mégis annyit tesz, hogy annak kedvező eredménye elmaradhatlan. Ezen jelentésem folyamán többször említett tevékenységén kívül 1894 július hó 8-án Ó-Morovicán lótenyészési jutalomdíj kiosztást tartott, a mely tekintettel az elővezetett szép lovak s csikókra, kitűnően sikerült. Zomborban az egylet költségén készült díszes s célszerű állandó löverseny tribün, októberben egy minden tekintetben sikerült löversenyvel megnyitotta.

A milleniuni kiállításra a gazdasági egyletek csoportos kiállításában részt fog venni, s e célra 300 forintot szavazott meg. Igen óhajtható lenne, hogy ezen valóban közhasznú egylet több pártolásban részesülne gazdaközönségünk részéről.

A talajvizek, melyek súlyos líderként neheztedek a vármegyére, hála a megyei intéző körök buzgalmának, szépen szabályoztatnak s csapoltatnak le. Ki csak tíz év óta nem járt vármegyénkben, csodálkozva vonul ma végig rajta.

Mert míg előbb sok sík s mocsarat látott, ma már a kulturának tetemes haladását, s okszerűen kezelt fejlődő gazdaságokat találанд. Értékesítési viszonyainkra egyrészt a vasuti hálózat kiterjesztése, másrészt a műutak készítése legjótékonyabb befolyással van.

Ipari tekintetben a gőzmalmok s mezőgazdasági szeszgyárak érdemelnek említést, míg az előbbieket szaporodnak, addig a szeszgyárak üzeme még most sem mondható valami virágzóknak. Jobb helyzetben vannak a finomítóval ellátott szesz-

ségvel főkönyököttem az ágyamba és szőlid hangon feleltem, hogy hát man miért ne tönneim mög ezt a szívességöt! Fokászólódtam; a fringiamat mög az rebolbermet is ründéri előretekintési szempontosságba főcsatútam és tekintellős nyugodalmas léptekkel indútam kifele az faluból. Neki vágtam mindgya a legelső — lábam ügyibe eső — dülönek. Nem gondútam biz én se mmire! Mert tudod testvér, egy jelős ründérnek nincs szükksége arra, hogy gondúkodjek. Mert amint így gondúnekü mönök, az egyik kukoricás sarkán egy rettentős nagy csapat szép kövér libát pillantok mög. Ekkö neköm nem a dolog! gondútam magamba és megtövém a kellő óvatosságu ründéri intézkedményt az behajtásukhol. Hát alig hogy elkezdöm őket lassan az falu felé lögyingetni, — nesza ott termött az gazdasszonyuk és mindön „Adj Isten jó napot” kívánás nélkül rám rivall, hogybát mi a fészkes fenét akarok én az ü libájjal, mikor oztökös kárba se vótak! Nohát én mög tekintellős hangon oda szóttam, hogy azt csak én tudom vótak-e kárba, vagy nem vótak: különben pedig mondok, a libájit az faluházam kiváltatja, ha akarja. Tudod testvér — folytató Banga Ábris — most man könyörgésre fogta jaz dolgot; aszondta, hogy aszondja, hogy hát ne tögyem mög rajta azt a csúfságot; az ü libáji még soha kárba nem vótak; mög oztán hát ö megháláná az én jószívűségömet, ha jaz libájit szelnek eresztöném. Hát tudod testvér, nem is sok hejja vót man, hogy kieresztöttem vóna az libájit, mert oll szépen, ollan szívhöszöllön beszit neköm; mög oztán ollan dörék perszóna vót, hogy mög az öreg Uristenke is behumta vóna az ögygyik szömit, ha megcsökütam vóna azt a gyöngö szájat. De hát tudod az tekintellöm, mög az szeplötlen böcsületösségöm fótamadtak bennöm! Nem adom én — mondok — nem bion! Azt nem töhetöm! És egyáltalánosságba illes mögvesztögetési ajánlmányokval ne is gytjövön énnéköm elé. — És azzal szép csöndesen legyíngöttem mögöt a falu felé az libákat. Hej! csak most ballottad vóna testvér, hogy jazt az én mönyeeskémnek az szája! Nincs az Istennek az a malomkeréke, aki gyorsabban, meg szöbben tudna keleponyi, mint a hogy az én mönyeeskémnek az a gyöngö szája, mög az nyeldöklöje kelepot. Mondott az

utánam mindönfélét, csak miveltsgös dögokat nem kevert közibe. Trjövön ki az lábam, vakújjak mög, üssön belém az Istennek a legvastagabb nyela, rohadjak e' darabonkét, mög hogy mi ründérek a legösleglustább, baszontalan naplopók vagyunk; mög hogy egyéb dögunk sincs, mint az Istenadta drága napot elpelpázni, mög az libákra leselködni. Én — tudod testvér — ründéri birka-türelömmel hagattam ezöket a böcsületösségi sértülményöket; de nem szötam — errossz szöt se! Csak annyit mondatk tellös hidegverre, hogy maj' nem fog jártni a kend szája ollan szaporán, hamaj' füzetni fog köllenyi! Azt kajabálta utánam, hogy nem füzet ö az Istennek se! No — gondútam magamban — majd más nótát fogsz te holnap füni; — és szép csöndesen legyíngöttem, bajtoztam a falu felé a nagy liba csapatot. — Mög egondútam magamba, hogy a filer uruuk maj' millen magasztos dícsérötte fog engömet részvényöztetni, ha maj' mögláttya ezt a röngötög libát. Hát — tudod testvér — ennek az örmire elővettem az pelpámát és tellös nyugodtsággal tömögöttem, hogy maj' egy józvüt szepákolok. Egyszerre csak halom én, hogy „buri-buri-buri” — oztán mögöst „buri-buri-burikám” — és alig hogy körütekintölödözök, hát tudod testvér, a libájim mint egy kommandóra fölrebbötek és egy nagyot kanyarítva a levegöbe, visszaröpütek ahhoz a dupla száju vesztöt nyelves gazdasszonyukhol. Tudod testvér, úgy álltam ott a dülötön, mint a Slezinger szamara, mikor fültövön ütök! Nem is töttem jelentést rüla, mert nagyon rösteltem az dolgot. Hát látod testvér! illen piszkos száju a mi pögárságuuk; és ahun csak szörit töheti, mindétig csak ahun vau, hogy az ründéröket kromplomikáljalja! Ugy bion!

— Tudom pajtás! Ismerem én mög azt a rohadt zúzajukat is! — felelé rá Pupák Marci ründéri melanokóliával.

— Még most is testvér, ha rágondolok erre jaz ründéri eseményre, hát... hát... jujj! No de ögye a fránca! — fejezé be megadással Banga Ábris az ö hivatalos ügyének történést és egy söhajjtással nyult vala be zsebébe és búzá ki abból az üvegkulacsot, hnyt az általa imént elmondott kellemetlen incidens által

okozott belö felindulását egy jötékony leöblintéssel eloszlassa.

Banga Ábris és Pupák Marci tehát ismét nagyokat nyelének — ki tudná hányadszor — mert a fütécára történt bekanyarodás előtt is már sürűen köszöntének egymás tisztölt egészségére.

Igy érének el a rend éber örei a községbáza elé. Banga és Pupák bétékintének a kivilágított ablakon. A fáradhatlan kisbírák félég és egészen kítáttot szájjal édesdeden fűjának és szuszogának a füllédt levegöbe.

— Alszik a paraszt! — jegyzé meg Banga Ábris röviden, de ründéri fensöbbséggel és tovább baktatának.

— Nem is valök másra az Istenadták! véleményezett rá Pupák Marci. Vízet, cigarettit hordoznyi a srájböröknek; oztán szép szöva böcsalogatni a pörös nipsigöt az bíró elébe; oztán mög ha egyik, vagy másik gyöngö ténsurnak valamelik éccaka jókedve kelevényödött, hát hogy ettü a jöködütü hanyatt ne vágödjek, — hát akkor hazatámogattyák az Istenadták! Ugy bion pajtás! Ez oztán ründ? Mi?

— Sose bántsöd testvér! — felelé Banga Ábris atyásködö tönusban, — nem is löhet ám mindön embör rendör! De nem ám! Mer' oda ész, mög fufang kö! Appediglen nincsen mög, de nem is löhet mög minden embör fűjába; — mert arra születni kö tudnyi! Ed's apám emlögette sokszor előttem, — Isten nyugosztaja szögénynek az kolerában kihütt testyit, — hogy mikor erre jaz nyomorult világra gytttem, hát elejve nem akart neköm az éd's anyám gyöngö teje smakköni. — Sivítottam mint az betös malac. Ed's apám man a falbö akart kenyni, mert majd megbolondúttak a danolásomtü; a mikor oztán egyszer éd's anyám a boroskulacsot az számba bökte. Én mög persze mint affele eszös teremtényi, nyelögettem, de nyelögettem ám józvüven azt a piros sillér tejet. Akkoriba mondtá szögény éd's apám, hogy ebböl a gyérökbü eszös embör lösz. Hanem hát igazat is mondot — fejezé be Banga Ábris büszke önértettel — mert bételjösödött rajtam az jóslása! De be, ám!

— Szép is az pajtás — füzé tovább az önmagasz-

gyárak, mert a finomított szesz állandó keresletben részesül.

Adai földmives iskolánk végzett növendékei, a hol eddig alkalmazva lettek, szakszerű ismereteik által elismerést vívtak ki, mi legfényesebb bizonyítéka, az intézet közhasznosága, valamint a tanárok tevékenysége s alapos ismereteinek.

Munkáskészhiány megyszerte sehoh sem tapasztalható, sőt több községben felesleg van, minek következménye gyanánt említendő fel, hogy sok munkás a tavaszi s nyári munkaidőre kenyérkereset végett a szomszéd Slavoniába kényserült kimenni, hol szorgalmuk s ügyességük által a bennszülött lakosság fölött fölényt biztosítván maguknak, igen szép keresethez jutottak, mi az itthon levőkre oly vonzerőt gyakorol, hogy évről-évre mind többen mennek oda.

Midőn ezzel második félévi jelentésem befejezem, arra kérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, hogy azt tudomásul venni sziveskedjék.

Megyénk a millenniumi kiállításon.

Schmausz Endre alispán a legutóbbi közgyűlésen a millennium ügyében a következő nagy tetszéssel fogadott és elfogadott előterjesztést tette:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az ezredéves kiállítás határideje mindig jobban közeledik s így kell, hogy azzal szemben teendőinket végleg megállapítsuk.

Ezen végleges megállapítást előidézendő vagyok bátor ezen előterjesztésemet tenni.

Amint méltóztatnak tudni, a vármegye monografiájának, az ezredévre való megírásáról már az 1891. évi október hó 6-án 863. sz. a. hozott közgyűlési határozattal méltóztatnak gondoskodni, ezen munka folyamatban van, annak haladásáról volt szerencsém a múlt évi október hó 16-iki III-ik évnegyedes közgyűlés alkalmával elég részletes jelentést adni és abban a tekintetes törvényhatósági bizottságot az iránt megnyugtanni, hogy ezen mű időre való elkészítéséről eddigelé kellőképen gondoskodva lett.

A többi már az imént hivatkozott folyó évi október hó 16. és 17-én tartott közgyűlésünkön a vármegyei közgazdasági, közművelődési és jótékonyági alapszervezetei iránt hozott határozatunk meghozatalánál ezen alapszervezetek biztosi feladatokat voltak:

1. A földmívelési miniszter ur önmegmértőségének felhívására képest a kiállítás gazdasági része: különösen azonban a szarvasmarha és az ezen vármegyében igen fejlett állapotra emelkedett és a gazdaközönség nehez viszonyai között felelte nagy fontossággal bíró lötenyésztesítőknek — a vármegyei gazdasági egyet segédkezése mellett — kollektívban való bemutatása.

2. Szegény, de a kiállításra érdemes tárgyakat szolgáltatni képes vármegyei iparosok vagy tanszerkészítőinek a kiállításon való részvétel szempontjából támogatása.

3. A kiállítási faluba a nagyméltósági kereskedelmi miniszter ur felhívására már 14/1894. közgy. sz. a. elvileg megajánlott és azóta az ide vonatkozó szakértő kiküldöttel részletesen megállapított sokak ház felállítására, felszerelésére és 8-10 felöltözött bábúval való benépesítésére; továbbá ezuttal javaslatom folytán:

4. A vármegye ezen székházának és esetleg egyéb a nagyméltósági kereskedelmi miniszter urnak múlt évi december 18-án 87283. sz. a. kelt leiratában kijelölt tervben — az előirt módon való bemutatása és végül

5. A vallás- és közoktatási miniszter urnak felhívása folytán: a vármegye területén lejártszódt, történelmileg nevezetes eseménynek festőművészeti megörökítése.

találást Púpak Marci — mikor az embőrrü azt mondik, hogy eszös embőr! Azt pedig kettőnkürü b'zvaszt el is mond' b'ssák!
— El is fogják azt mondani rólunk, ha még eddig nem is mondták! — fakadt ki Banga Ábris és sapkáját a hatás kedvéért hátracsapta: — csak egy nevezetösebb fogást csináljunk ketten és osztán furlangval, mög fortellos ründer észvel járjunk el benne, hát — nem hazudok testvér — hanem ollan fényös arany metália fog az testünkön lögnyi, hogy ez a sok irigy nasszaju pögár vakuni fog az eselögsátu! De fog am! Akkor osztán maj mögláttuk, hogy hát kik az tekintellösebb embörök: ük e, vappeig Banga Ábris mög Pupák Marci községi eszös ründerék!

— Kétszer se mond pajtás — mondja vissza Pupák Marci fontoskodó arcal, merően nézve Banga kollégája zavaros szemébe és sapkáját detto hátracsapva; mert ha még nem gyült estülökre valamelles zaftosabb ründeri esölöködet, hát gyülhet ám még ollan minden nap... minden öraban; de... de minden pillantásban is! De gyülhet am!
Ezen merész jóslásra már osztán Banga Ábris szemé-szája is kezdett esödöt mondani — és csipőre tett kezekkel jó ideig egymás élös tekintetében mélyedének el.
— No festvér — töré meg az ünnepeles esödöt Banga Ábris — de már erre... iszunk ögygyet!
Es a templom tövének jótékony árnyékában jó nagyocskát szopának az üvegkulacsból. Azután pedig mindketten — a balfülkre konyitván sapkájukat — folytatták cirkálásukat a falu alsó végére kivezető széles, fásoros utcában.

Hej! — de a tekintélyes rendőri léptek — ingatag csoszogással, hol meg kapálózó támolgyással változóznak az üvegkulacs tartalmának miatta.
Mi türes-tagadás, Banga Ábris és Pupák Marci tisztösségösen be valának pálinkázva.
Uglátszik a szép csillagos firmamentum is megnehezült rájuk, mert sűrű, sötét felhő köntösbe burkolódzott — a meddig csak a szem elláthatott.
A hold is csak hébe-korba kukkanhatott ki a sűrű leplek mögült és indignálódva tekintett le a ründernek e két ingatag örére.
(Vége köv.)

Ha a tekintetes törvényhatósági bizottság ezen programot, mint az ezredév megülése, illetve az ennek megünneplésére rendezendő kiállításon való részvételünk szempontjából végleg megállapítani méltóztatik, úgy minután a monografia megírása és elkészítése már a 863/1891. közgy. sz. a. intézkedés kapcsán folyamatba tetetett, — s az 1-5. pont alatt felsorolt konkrét kiállítási célok megvalósítása a m. évi október 16-án 1070. közgy. sz. a. megszavazott „közgazdasági, közművelődési és jótékonyági“ alapszervezet bizonyára már a legközelebbi időben bekövetkezendő jóváhagyása által lehetővé is válik s minután a sokacház tervrajza és költségeloirányzata, az imént említett és részvételemmel fogatosított helyszini szemle egy a nagyméltósági kir. kereskedelmi miniszter urnak időközi felvilágosításai következtében, már a legközelebbi időben, a kir. építészeti hivatalnál elkészült, a már kiszemelt felszerelési és rubázati tárgyaknak a helyszinén való kiállítása és beszerzése is kelleg elő van készítve; az 1. és 2. alatti programponatok komoly megvalósítása, a nyerendő felbatalmazás után, szintén nyomban megindítható s így csupán a még eddig ezen tekintetes törvényhatósági bizottság elvi eldöntése alatt nem állott 4-ik és 5-ik program pontjának elfogadása volna ezuttal elhatározandó, hogy ennek kapcsán a 4-ik pontból folyólag egy a tervben kiállítandó középületek száma, valamint azok előállítási költségeivel; végül pedig és a mi bizonyára valamennyiünk benső kívánsága az 5-ik program pontnak: t. i. egy a vármegye területén lejártszódt történelmileg nevezetes eseménynek, festő művészeti megörökítése.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mentől inkább lebben le a folytonos kutatások nyomán a lepel ezen vármegye multjáról, annál inkább válik bizonyossá az, hogy a bazánkat érdeklő és annak történetével összefüggő igen sok esemény játszódott le ezen vármegye területén is, de úgy vélem, hogy akkor, a midőn az ezredéves kiállításra választjuk meg festő művészeti tárgyunkat, mely egyuttal a vármegye közönségének áldozatkésztségét, az e teremben elhelyezett arcképek után, melyek magán adakozásból eredtek, először vezeti az 1883. évi XV. t. c. 9. §-ának segélyével, a festő művészet támogatásának szép útjára, azt csak egy t. i.: a nem csak ezen vármegye és az egész ország, de a világtörténelemben is nagy esemény számba menő, e vármegye területén lejártszódt legnagyobb és legszebb esemény, Szavoyai Eugen hercegnek 1697. évi szeptember hó 11-én bekövetkezett a törökök itteni hatalmanak véget vetett nagy fegyverténye, a zentai csata-képeknek megfestetése képezheti; amidőn tehát én a tekintetes törvényhatósági bizottságot az ezredév megülése és az annak alkalmából rendezendő kiállításon való részvételünk nézve az elmondottakban kötelességszerűleg tájékozni kívántam, egyben felkérem, miszerint: a felsorolt program pontokat és különösen a zentai csata megfestetésére vonatkozó indítványomat elfogadni, az azok kapcsán elmondottakat tudomásul venni és engem ennek megfelelőleg a további lépések megtételére — jelentéstétel kötelessége mellett — megbizni méltóztatssék.

Ujdonságok.

Személyi hír. Vasárnap magas vendégei voltak városunknak. A fiatal Windischgrätz herceg és sógora, a mecklenburgi herceg bejtekkel reggel városunkba s d. e. a 10 órai misét végig ballgatták. A két herceg az „Elefánt“ vendéglőbe szállott, a hol megelégedtek s délután 5 órakor ismét elutaztak a kozarai erdőbe, a hol vadászaton vannak.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szabó Gyula újvidéki kir. járásbírói joggyakornokot a nagy-becskerekeli kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Hírek az érseki egyházmegyéből. Lucsics Jakab szantovai káplán a szabadkai főgimnáziumhoz segédhitanarrá választott meg.

Pápai kamarás. Csicsáky Imrét, almási földiniket, jeles műfordítót, aki csak nem régen XIII. Leó pápa verseit magyarra fordította, pápai kamarássá nevezték ki.

Az új táblai elnök tiszteletére. Dr. Bernáth Géza, az újonnan kinevezett szegedi táblai elnök tiszteletére a tábla területéhez tartozó bírói és ügyvédi kar folyó hó 17-én, csütörtökön d. u. 4 órakor Szegeden fényes diszlokómát rendez. A lakoma igen fényesnek ígérkezik s városunkból is sokan vesznek részt. A bírói karból számosan, az ügyvédi karból pedig eddigi érteletléseink szerint Dr. Alföldy Árpád, Paul Kálmán, Strasszer Lajos, Szilágyi Mór és dr. Baloghy Ernő fognak a lakomára Szegedre utazni.

Ünnepelt művész. A futtaki „Kaszinó Egylet“ az ez idő szerint 100. événél, Eigl József apát-plébánosnál, vendégként időző hírneves festőművész, megyénk fia, Eisenhut Ferenc tiszteletére f. hó 9-én este fényes bankettet rendezett, melyen a kaszinói tagok közül mintegy harmincan vettek részt. Az elmaradhatlan toasztok sorát a kaszinó közszeretben álló elnöke, Eigl apát nyitotta meg, ki válogatott szavakban üdvözölte rokonát, kívánván neki művészi pályájához minél több babért! Majd az ünnepelt emelt poharat, megköszönvén az egyletnek, személyét — szerinte — érdemtelentül illető eme megtiszteltetést, mire — ugymond — mindenkor büszkén emlékezend v'sza. Utána Sztroné dr., uradalmi orvos vette át a szót s ismét az ünnepeltre köszöntve poharát, toasztját azzal fejezte be, hogy „művésznek egy ily jelentéktelen legyet részéről jövvé megtisztetés nem lehet oly nagy jelentőségű, mint amilyen az a körülmény, hogy ez egylet volt szerencsés a művészt ünnepelhetni. Tehát ne ő legyen büszke, hogy a futtakiak megtisztelték, hanem engedje e nemes büszkeséget az igénytelen futtakaiaknak, melylyel mindig dieseközöleg mondhatták: Eisenhut Ferenc volt egykor a mi körtünkben is!“ Szép felköszöntőket mondtak még Pfaltz káplán Eigl apátra, Baracs mérnök az egylet élén álló két elnökre, t. i. Eigl apát és Turkovits Zsigmond uradalmi tisztre, majd ismét Eigl apát Baracsra s így tovább. Az erre következett kedélyes multság bizony csak 10-én reggel végződött.

Halálozás. Bassó Vilmos, bajai nyugalmazott izr. tanító, a koronás érdemkereszt tulajdonosa, az orsz. izraelita tanító-egyletet tiszteletbeli tagja folyó hó 11-én, munkás életének 77-ik évében Baján elhunyt.

Eljegyzés. Lapunk kiadóhivatalának derék vezetője, Bittermann Sándor, a Bittermann Nándor és fia, megyszerte előnyösen ismert könyvkiadó cég beltagja e hó 12-én jegyezte el Gombárovits Vilma kisasszonyt, Gombárovits István tekintélyes polgártársunk szép leányát.

A kegyuri bizottsági ügyészi állásra pályázatot hirdettek. Itt közöljük szövezerint a hirdetemény szövegét: Barthal József elhalálozása folytán a zombori r. k. kegyuri bizottságnál turesedésbe jött ügyészi állásra évi 200 f'rt tiszteletdíj élvezete mellett ezennel 1895. évi január hó 20-ig pályázat nyitattik. Ezen állás elnyerése iránt a szabályrendelet 3. §-a értelmében csak kegyuri bizottsági tagságban levő ügyvédek folyamodhatnak. Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a fenti állásra pályázni óhajtanak, miszerint kérvényüket a fenti határidőig a kegyuri bizottság elnökénél nyújták be. Zomborban, 1894. évi december hó 23-án tartott r. k. kegyuri bizottsági ülésben. Schlagetter Gyula polgármester, mint kegyuri bizottsági elnök.

Névmagyarisítás. Haberfeld Mór bajai lakos vezetéknevét bellügyminiszteri engedéllyel „Földvári“-ra változtatta.

Uj ügyvéd. Dr. Ellinger Jenő, fiatal ügyvéd Zentán ügyvédi irodát nyitott.

Eskütvő. Ferubach Péter nagybirtokos tegnapi d. e. 11 órakor vezette oltárhoz Szemző Örszike kisasszonyt. Násznagyok voltak a menyasszony részéről Szemző Gyula, a vőlegény részéről pedig id. Ferubach Bálint. Az eskütvő a családi gyászra való tekintetből egész csendben folyt le.

Országos korszolaverseny és ünnepegy. A folyó hó 28-án a fővárosban tartandó korszolaversenyre és ünnepegyre városunk korszolozó egyletét is meghívták. Ugy halljuk, hogy egyletünk a versenyen magát képviselnetni fogja, — ha ugyan akkorára lesz még jég.

Gyászhir. Városunkban, de az egész vármegyében is mindenki ismerte és tisztelte Beke Gyulát. Magas kort ért el s életét munkában tölte, folyó hó 12-én délután 1 órakor jobblétre szenderült. Beke Gyula a szabadságharcban tevékeny részt vett. Karddal a kezében kitűzött a bazáért s hű és buzgó szolgálataiért örnagyi rangra emeltetett. A honvédség szervezésekor annak kötelessége lépett s mint alezredes vonult nyugalomba. Később megyei főszámvevő volt s mint ilyen is mindenkinék tiszteletét és becsülését érdemelte ki. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor ment végbe fényes katonai pompa mellett. A katonaságon s egyéb résztvevőkön kívül különösen a megyei tisztikar jelent meg nagyszámban a végtisztességen. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. baróthi Beke Gyulané szül. nagy-enyedi Enyedy Irma, valamint gyermekei Gyula, Imre, Zoltán és Miklós a saját, ugyszintén az alulirt rokonok nevében is szomorodott szívvel jelentik, hogy férje, illetve édes atyjuk baróthi idős Beke Gyula 1848—49-iki honvéderuagy, nyug. honvédalezredes, megyei főszámvevő s a megyei honvéd-egyesület elnöke folyó hó 12-én délután 1 órakor, életének 68. évében jobblétre szenderült. A meghaldogult földi maradványai folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor fognak a gyászszobából (Árpád-utca 57. sz.) alatt a szent Rókus sirkertben örök nyugalomra helyezettetni, lelki tüdveért pedig az engesztelő szentmise-áldozat folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. hath. templomban a Mindenhatóknak bemutatattni. Zombor, 1895. évi január hó 12. é. Aldás poraira! Beke József 48/49. honvédezerdes és családja, özv. Beke Dénesné szül. Rákóczi Zsófia és gyermekei, Beke Julia férj. Barabás József és gyermekei, Beke Veronika férj. kézdí-vásárhelyi Benkő Dénesné, Beke Augustza özv. Benkő Napoleonné és gyermekei, Beke Jozefa özv. kisbacsoni Bónedek Sándorné és gyermekei, Beke Mari és leánya, mint testvérei. Enyedy Miklós és családja, Enyedy Eugenia, mint sógor és sógornok.

Ünnepelt elnök. A zombori kaszinó-egyleti dalárda folyó hó 13-án testületileg kereste fel szeretett és buzgó elnökét, Pribil Ernőt, hogy névnapja alkalmából üdvözölje. A dalárda tagjait Popovits Sebő dalárdái alelnök vezette, a ki megleghangu beszédben tolmácsolta a dalárdának az elnök iránt érzett igaz tiszteletét. Pribil Ernő meghatva köszöntö meg a jókívánatokat s biztositotta a dalárdát további buzgó támogatásáról és jóindulafáról. A dalárda ugyancsak elnökének tiszteletére, a névnapja alkalmából, tegnapi este a kaszinó helyiségeiben bankettet rendezett. A tagok majdnem teljes számban megjelentek az estélyen, ezzel is dokumentálván azt a tiszteletet, a melylyel a dalárda elnöke iránt viseltetik. Persze a tóztokban s a jókedvben nem volt hiány. A megjelent dalárdisták a késő éjjeli órákig együtt maradtak.

Kofa Mathusalem. F. hó 12-én kísérték örök nyugalomra Temerinben a község s valószínűleg az egész Bácska legidősebb kofáját, Rajda Mihályt. Temetésére egybegyült a töle leszármazott Rajda nemzetiség mintegy 80 tagja, kiknek háromnegyed részét a távol Szerémből és Torontál megyékből szőlította haza a gyászbir. Rajdáné 96 éves elt; Kucurán született 1799-ben. Két fiut, 7 leányt, 27 unokát, 43 dédunokát és 3 unokát hagyott hátra. Fiait, kiknek legidősebbje 71 éves, nyugodt lelkiismerettel nézhetne volna az ember az öreg asszony férjének, mikor egymás mellett ballagat haza a piacról.

Ismét Homokóci. A híres esonoplai Homokóci János, a ki annyi bajt és gondot okozott a csendbiztosoknak egy, mint később a csendöröknök, ugy látszik ismét a cselekvés terére lépett. Homokóci a bácskai rablóvilágnak egyik legismertebb alakja. Vakmerő, furlangos zsvány volt. Az igazságszolgálatás bűntető ostroma nem egyszer utolérte, de furlangjával ki tudott azon is fogni: egyszerűen megszökött; ezt igen gyakran, mondhatni, valahányszor elfogták, mindig megtette. Végre azonban annyira elővigyázatosak lettek vele szemben, hogy többé megugrani nem tudott. Kitöltötte hát a reá mért bűntétést. Taval aztán haza eresztették. Homokóci azonban a rabló-teremtését nem tudja megtagadni: a „Rendőri Közlönyben“ olvastuk, hogy ismét lopás gyanuja alatt áll s épen azért a zombori csendőrség országosan körözötti. Érdekesnek tartjuk a híres betyár személyleírását ide iktatni: született Csonoplyán, 42 éves, 176 cm. magas, haja gesztenyeszín, bajusza szőke, szeme sárga, álla gömbölyű, beszél magyarul, cigányul és szerbül, balkezén a mutató és nagy ujj csónka.

gyárak, mert a finomított szesz állandó keresletben részesül.

Adai földmives iskolánk végzett növendékei, a hol eddig alkalmazva lettek, szakszerű ismereteik által elismerést vívtak ki, mi legfényesebb bizonyítéka, az intézet közhasznosága, valamint a tanárok tevékenysége s alapos ismereteinek.

Munkáskészhiány megszerzte sehol sem tapasztalható, sőt több községben felesleg van, minek következménye gyanánt említendő fel, hogy sok munkás a tavaszi s nyári munkaidőre kenyérkereset végett a szomszéd Slavóniába kényeszerült kimenni, hol szorgalmuk s ügyességük által a bennszülött lakosság fölött fölényt biztosítván maguknak, igen szép keresethez jutottak, mi az itthon levőkre oly vonzerőt gyakorol, hogy évről-évre mind többen mennek oda.

Midőn ezzel második félévi jelentésem befejezem, arra kérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, hogy azt tudomásul venni sziveskedjék.

Megyénk a milleniumi kiállításon.

Schmausz Endre alispán a legutóbbi közgyűlésen a millennium ügyében a következő nagy tetszéssel fogadott és elfogadott előterjesztést tette:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Az ezredéves kiállítás határéje mindig jobban közeledik s így kell, hogy azzal szemben teendőinket végleg megállapítsuk.

Ezen végleges megállapítást előidézendő vagyok bátor ezen előterjesztésemet tenni.

Amint méltóztatnak tudni, a vármegye monografiájának, az ezredévre való megírásáról már az 1891. évi október hó 6-án 863. sz. a. hozott közgyűlési határozattal méltóztatnak gondoskodni, ezen munka folyamatban van, annak haladásáról volt szerencsém a múlt évi október hó 16-iki III-ik évnegyedes közgyűlés alkalmával elég részletes jelentést adni és abban a tekintetes törvényhatósági bizottságot az iránt megnyugtanni, hogy ezen mű időre való elkészüléséről eddigelé kellőképen gondoskodva lett.

A többi már az imént hivatkozott folyó évi október hó 16. és 17-én tartott közgyűlésünkön a vármegyei közgazdasági, közmívelődési és jótékonyági alappal létesítése iránt hozott határozatunk meghozatalánál ezen alaplól biztosítandóknak kijelölt feladatok voltak:

1. A földmívelési miniszter ur önmagáért való felhívásához képest a kiállítás gazdasági része: különösen azonban a szarvasmarha és az ezen vármegyében igen fejlett állatállomány emelkedett és a gazdaközönség nehéz viszonyai között felelte nagy fontossággal bíró lötenyésztesítőknek — a vármegyei gazdasági egyet segédkezése mellett — kollektívban való bemutatása.

2. Szegény, de a kiállításra érdemes tárgyakat szolgáltatni képes vármegyei iparosok vagy tanszerkészítőknek a kiállításon való részvétel szempontjából támogatása.

3. A kiállítási faluba a nagyméltósági kereskedelmi miniszter ur felhívására már 14/1894. közgy. sz. a. elvileg megajánlott és azóta az ide vonatkozó szakértő kiküldöttel részletesen megállapított sokac ház felállítására, felszerelésére és 8—10 felöltözötten bábúval való benépesítésére; továbbá ezuttal javaslatom folytán:

4. A vármegye ezen szaklázának és esetleg egyéb a nagyméltósági kereskedelmi miniszter urnak múlt évi december 18-án 87283. sz. a. kelt leiratában kijelölt tervben — az előirt módon való bemutatása és végül

5. A vallás- és közoktatási miniszter urnak felhívása folytán: a vármegye területén lejártszódtott, történelmileg nevezetes eseménynek festőművészeti megörökítése.

talást Pupák Marci — mikor az embőrről azt mondik, hogy eszös embőr! Azt pedig kétónkrü b'zvast el is mond'basák!

— El is fogják azt mondani rólunk, ha még eddig nem is mondták! — fakkadt ki Banga Ábris és sapkáját a hatás kedvéért hátracsapta: — csak egy nevezetesebb fogást csináljunk ketten és osztán furfanggal, mög fortellos ründer észvel járjunk el benne, hát — nem hazudok testvér — hanem olyan fényös arany metália fog az testünkön löngnyi, hogy ez a sok irigy nasszáju pógár vakuni fog az csellóságát! De fog ám! Akkor osztán maj' mögláttuk, hogy hát kik az tekintellösebb embőrök: ük e, vappeig Banga Ábris mög Pupák Marci községi eszös ründerék!

— Kétszer se mond pajtás — mondja vissza Pupák Marci fontoskodó arccal, merőben nézve Banga kollégájára zavaros szemébe és sapkáját detto hátracsapva; mert ha még nem gyittt eszlökre valamelles zaftosabb ründerék eszlöködöt, hát gyílyhet ám még olyan minden nap... minden órában; de... de minden pillantásban is! De gyílyhet ám!

Ezen merész jóslásra már osztán Banga Ábris szemé-szája is kezdett csodót mondani — és csipőre tett kezekkel jó ideig egymás élős tekintetébe mélyedének el.

— No festvér — töré meg az ünnepeles eszlöd Banga Ábris — de már erre... iszunk ögygyet!

És a templom tövének jótékony árnyékában jó nagyocskát szopának az üvegkulacsból. Azután pedig mindketten — a balfültekre konyitván sapkájukat — folytatták cirkálásukat a falu alsó végére kivezető széles, fásoros utcában.

Hej! — de a tekintélyes rendőri léptek — ingatag csoszogásá, hol meg kapálózó támlgyássá változának az üvegkulacs tartalmának miatta.

Mi türes-tagadás, Banga Ábris és Pupák Marci tisztoságosan be valának pálinkázva.

Uglátszik a szép csillagos firmamentum is megnehezelt rájuk, mert sűrű, sötét felhő köntösbe burkolódzott — a meddig csak a szem elláthatott.

A hold is csak hébe-korba kukkanhatott ki a sűrű leplek mögött és indignálódva tekintett le a ründerék e két ingatag órére.

(Vége köv.)

Ha a tekintetes törvényhatósági bizottság ezen programot, mint az ezredév megülése, illetve az ennek megünneplésére rendezendő kiállításon való részvételünk szempontjából végleg megállapítani méltóztatik, úgy miután a monografia megírása és elkészítése már a 863/1891. közgy. sz. a. intézkedés kapcsán folyamatba tétetett, — s az 1—5. pont alatt felsorolt konkrét kiállítási célok megvalósítása a m. évi október 16-án 1070. közgy. sz. a. megszavazott „közgazdasági, közmívelődési és jótékonyági“ alappal bizonyára már a legközelebbi időben bekövetkezendő jóvábagyása által lehetővé is válik s miután a sokac ház tervrajza és költségelőrányszata, az imént említett és részvételemmel foganatosított helyszíni szemle egy a nagyméltósági kir. kereskedelmi miniszter urnak időközben felvilágosításai következtében, már a legközelebbi időben, a kir. építészeti hivatalnál elkészült, a már kiszemelt felszerelési és ruházati tárgyaknak a helyszínen való kiállítása és beszerzése is kellőképp elő van készítve; az 1. és 2. alatti programpontok komoly megvalósítása, a nyeredő felhatalmazás után, szintén nyomban megindítható s így csupán a még eddig ezen tekintetes törvényhatósági bizottság elvi eldöntése alatt nem állott 4-ik és 5-ik program pontjának elfogadása volna ezuttal elhatározandó, hogy ennek kapcsán a 4-ik pontból folyólag egy a tervben kiállítandó középületek száma, valamint azok előállításai költségeivel; végül pedig és a mi bizonyára valamennyiünk benső kívánsága az 5-ik program pontnak: t. i. egy a vármegye területén lejártszódtott történelmileg nevezetes eseménynek, festő művészeti megörökítése.

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Mentől inkább lebben le a folytonos kutatások nyomán a lepel ezen vármegye multjáról, annál inkább válik bizonyossá az, hogy a hazánkat érdeklő és annak történetével összefüggő igen sok esemény játszódott le ezen vármegye területén is, de úgy vélem, hogy akkor, a midőn az ezredéves kiállításra választjuk meg festő művészeti tárgyunkat, mely egyuttal a vármegye közönségének áldozatkésztségét, az e teremben elhelyezett arcképek után, melyek magán adakozásból eredtek, először vezeti az 1883. évi XV. t. c. 9. §-ának segélyével, a festő művészet támogatásának szép útjára, azt csak egy t. i.: a nem csak ezen vármegye és az egész ország, de a világtörténelemben is nagy esemény számba menő, e vármegye területén lejártszódtott leguagyobb és legszebb esemény, Szavoyai Eugen hercegnek 1697. évi szeptember hó 11-én bekövetkezett a törökök itteni hatalmanak véget vetett nagy fegyverténye, a zentai csata-képeinek megfestetése képezheti; amidőn tehát én a tekintetes törvényhatósági bizottság az ezredév megülése és az annak alkalmából rendezendő kiállításon való részvételünkre nézve az elmondottakban kötelességszerűleg tájékozni kívántam, egyben felkérem, miszerint: a felsorolt program pontokat és különösen a zentai csata megfestetésére vonatkozó indítványomat elfogadni, az azok kapcsán elmondottakat tudomásul venni és engem ennek megfelelőleg a további lépések megtételére — jelentéstétel kötelessége mellett — megbízni méltóztatassék.

Ujdonságok.

Személyi hír. Vasárnap magas vendégei voltak városunknak. A fiatal Windischgrätz herceg és sógora, a mecklenburgi herceg bejötték reggel városunkba s d. e. a 10 órai misét végig ballagták. A két herceg az „Elefánt“ vendéglőbe szállott, a hol megebédeltek s délután 5 órakor ismét elutaztak a kozarai erdőbe, a hol vadászaton vannak.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Szabó Gyula újdéki kir. járásbírói joggyakorlókot a nagy-becskerekéi kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

Érekek az érseki egyházmegyéből. Lucsics Jakab szántóvái káplán a szabadkai főgimnáziumhoz segédhitanárrá választott meg.

Pápai kamarás. Csicsáky Imrét, almai földiniket, jeles műfordítót, aki csak nem régen XIII. Leó pápa verseit magyarra fordította, pápai kamarássá neveztetett ki.

Az új táblai elnök tiszteletére. Dr. Bernáth Géza, az unjonan kinevezett szegedi táblai elnök tiszteletére a tábla területéhez tartozó bírói és ügyvédi kar folyó hó 17-én, csütörtökön d. u. 4 órakor Szegeden fényes díszlakomát rendez. A lakoma igen fényesnek ígérkezik s városunkból is sokan vesznek részt. A bírói karból számosan, az ügyvédi karból pedig eddigi érte- stüléseink szerint dr. Alföldy Árpád, Paul Kálmán, Strasszer Lajos, Szilágyi Mór és dr. Baloghy Ernő fognak a lakomára Szegedre utazni.

Ünnepelt művész. A futtaki „Kaszinó Egyet“ az ez idő szerint iokónánál, Eigl József apát-plébánosnál, vendégként időző birneves festőművész, megyénk fia, Eisenhut Ferenc tiszteletére f. hó 9-én este fényes bankettet rendezett, melyen a kaszinói tagok közül mintegy harmincan vettek részt. Az elmaradhatlan toasztok sorát a kaszinó közszeretetlen álló elnöke, Eigl apát nyitotta meg, ki válogatott szavakban üdvözölte rokonát, kívánván neki művészi pályájához minél több babért! Majd az ünnepelel emelt poharat, megköszönvén az egyletnek, személyét — szerinte — érdemtellenül eme megtiszteltetést, mire — ugymond — mindenkor büszkén emlékezend visza. Utána Sztrónok dr., uradalmi orvos vette át a szót s ismét az ünnepelelre köszöntve poharát, toasztját azzal fejezte be, hogy „művésznek egy ily jelentéktelen egylet részéről jövő megtiszteltetés nem lehet oly nagy jelentőségű, mint amilyen az a körülmény, hogy ez egylet volt szerencsés a művészt nem pelhetheti. Tehát ne ő legyen büszke, hogy a futtakiak megtisztelték, hanem engedje e nemes büszkeséget az igénytelen futtakiaknak, melylyel mindig dísekvőleg mondhatassák: Eisenhut Ferenc volt egykor a mi körünkben is!“ Szép felköszöntőket mondtak még Pfáitz káplán Eigl apátra, Baracs mérnök az egylet élén álló két elnökre, t. i. Eigl apát és Turkovits Zsigmond uradalmi tisztre, majd ismét Eigl apát Baracsra s így tovább. Az erre következett kedélyes multság bizony csak 10-én reggel végződött.

Halálozás. Bassó Vilmos, bajai nyugalmazott izr. tanító, a koronás érdemkereszt tulajdonosa, az orsz. izraelita tanító-egyesület tiszteletbeli tagja folyó hó 11-én, munkás életének 77-ik évében Baján elhunyt.

Eljegyzés. Lapunk kiadóbivatalának derék vezetője, Bittermann Sándor, a Bittermann Nándor és fia, megieszerzte előnyösen ismert könyvkiadó cég beltagja e hó 12-én jegyezte el Gombárovits Vilma kisasszonyt, Gombárovits István tekintélyes polgártársunk szép leányát.

A kegyuri bizottsági ügyészi állásra pályázatot hirdettek. Itt közöljük szövezerint a hirdetmény szövegét: Barthal József elbaloázása folytán a zombori r. k. kegyuri bizottságnál üresedésbe jött ügyészi állásra évi 200 frt tiszteletdíj élvezete mellett ezennel 1895. évi január hó 20-ig pályázat nyitattik. Ezen állás elnyerése iránt a szabályrendelet 3. §-a értelmében csak kegyuri bizottsági tagságban levő ügyvédek folyamodhatnak. Ennélfogva felhivatnak mindazok, kik a fenti állásra pályázni óhajtanak, miszerint kérvényüket a fenti határidőig a kegyuri bizottság elnökénél nyújtsák be. Zomborban, 1894. évi december hó 23-án tartott r. k. kegyuri bizottsági ülésben. Schlagetter Gyula polgármester, mint kegyuri bizottsági elnök.

Névmagyarosítás. Haberfeld Mór bajai lakos vezetéknevét bellügyminiszteri engedéllyel „Földvári“-ra változtatta.

Új ügyvéd. Dr. Ellinger Jenő, fiatal ügyvéd Zentán ügyvédi irodát nyitott.

Esküvő. Ferubach Péter nagybirtokos tegnap d. e. 11 órakor vezette oltárhoz Szemző Orsike kisasszonyt. Násznapok voltak a menyasszony részéről Szemző Gyula, a vőlegény részéről pedig id. Ferubach Bálint. Az esküvő a családi gyászra való tekintetből egész csendben folyt le.

Országos korcsolyaverseny és ünnepelel. A folyó hó 28-án a fővárosban tartandó korcsolyaversenyre és ünnepelelre városunk korcsolyázó egyletét is meghívták. Ugy halljuk, hogy egyletünk a versenyen magát képviselhetni fogja, — ha ugyan akkorára lesz még jég.

Gyászhir. Városunkban, de az egész vármegyében is mindenki ismerte és tisztelte Beke Gyulát. Magas kort ért el s életét munkában töltve, folyó hó 12-én délután 1 órakor jobblétre szenderült. Beke Gyula a szabadságharcban tevékeny részt vett. Karddal a kezében küzdött a bázárért s hű és buzgó szolgálataiért örnagyi rangra emeltetett. A honvédség szervezésekor annak köteletkébe lépett s mint alezredes vonult nyugalomba. Később megyei főszámvevő volt s mint ilyen s mindenkinék tiszteletét és becsülését érdemelte ki. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 11 órakor ment végbe fényes katonai pompa mellett. A katonaságon s egyéb résztvevőkön kívül különösen a megyei tisztikar jelent meg nagyszámban a végtisztességen. — A család a következő gyászjelentést adta ki: Özv. baróthi Beke Gyulané szül. nagy-enedi Enyedy Irma, valamint gyermekei Gyula, Imre, Zoltán és Miklós a saját, ugyszintén az alulirt rokonok nevében is szomorodott szívvel jelentik, hogy férje, illetve édes atyjuk baróthi idős Beke Gyula 1848—49-iki honvéderőnagya, nyug. honvédalezredes, megyei főszámvevő s a megyei honvéd-egyesület elnöke folyó hó 12-én délután 1 órakor, életének 68. évében jobblétre szenderült. A meghaldogult földi maradványai folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor fognak a gyászházból (Árpád-utca 57. sz.) alatt a szent Rókus sirkertben örök nyugalomra helyeztetni, lelki üdvéért pedig az engedtselő szentmise-áldozat folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor fog a helybeli róm. hath. templomban a Mindenbatónak bemutatni. Zombor, 1895. évi január hó 12-én. Áldás poraira! Beke József 48/49. honvédezerdes és családja, özv. Beke Dénesné szül. Rákóczi Zsófia és gyermekei, Beke Julia férj. Barabás József és gyermekei, Beke Veronika férj. kézdí-vásárhelyi Benkő Dénesné, Beke Anguszta özv. Benkő Napoleonné és gyermekei, Beke Jozefa özv. kisbaczoni Bénédek Sándorné és gyermekei, Beke Mari és leánya, mint testvérei. Enyedy Miklós és családja, Enyedy Eugenia, mint sógor és sógoronok.

Ünnepelt elnök. A zombori kaszinó-egyleti dalárda folyó hó 13-án testületileg kereste fel szeretett és buzgó elnökét, Pribil Ernőt, hogy névnapja alkalmából üdvözölje. A dalárda tagjait Popovits Sebő dalárdai alelnök vezette, a ki megleghangu beszédben tolmácsolta a dalárdának az elnök iránt érzett igaz tiszteletét. Pribil Ernő meghatva köszönte meg a jókívánatokat s biztosította a dalárdát további buzgó támogatásáról és jóindulatról. A dalárda ugyancsak elnökének tiszteletére, a névnapja alkalmából, tegnap este a kaszinó helyiségeiben bankettet rendezett. A tagok majdnem teljes számban megjelentek az estélyen, ezzel is dokumentálván azt a tiszteletet, a melylyel a dalárda elnöke iránt viseltetik. Persze a tósztokban s a jókedvényben nem volt hiány. A meglelent dalárdisták a késő éjfeli órákig együtt maradtak.

Kofa Mathusalem. F. hó 12-én kisérték örök nyugalomra Temerinben a község s valoszinüleg az egész Bácska legidősebb kofáját, Rajda Mihályt. Temetésére egybegyült a töle leszármazott Rajda nemzetiség mintegy 80 tagja, kiknek háromnegyed részét a távol Szerém és Torontál megyékből szölitotta haza a gyászbir. Rajdáné 96-évet élt; Kucurán született 1799-ben. Két fiut, 7 leányt, 27 onokát, 43 dedunokát és 3 ukunokát hagyott hátra. Fiait, kiknek legidősebbje 71 éves, nyugodt lelkiismerettel nézhetne volna az ember az öreg asszony fejének, mikor egymás mellett ballagtak haza a piacról.

Ismét Homokóci. A híres csonoplai Homokóci János, a ki annyi bajt és gondot okozott a csendbiztosoknak egy, mint később a csendöröknek, úgy látszik ismét a cselekvés terére lépett. Homokóci a bácskai rablóvilágnak egyik legismertebb alakja. Vakmerő, furfangos zsvány volt. Az igazságszolgáltatás büntető ostroma nem egyszer utolérte, de furfangjával ki tudott azon is fogni: egyszerűen megszökött; ezt igen gyakran, mondhatni, valahányszor elfogták, mindig megteette. Végre azonban annyira elővigyázatosak lettek vele szemben, hogy többé megugrani nem tudott. Kitöltötte hát a reá mért büntetést. Tavall aztán haza eresztették. Homokóci azonban a rabló-teremtését nem tudja megtagadni: a „Rendőri Közlönyben“ olvastuk, hogy ismét lopás gyanuja alatt áll s épen azért a zombori csendőrség országosn körözteteti. Érdekesnek tartjuk a híres betyár személy-leírását ide iktatni: született Csonoplyán, 42 éves, 176 cm. magas, haja gesztenyeszín, bajusza szöke, szeme sárga, álla gömbölyű, beszél magyarul, cigányul és szerbül, balkezén a mutató és nagy ujj csonka.

Nőegyleti bál. A zombori jótékony nőegylet által folyó hó 12-én, szombaton rendezett jelmezes bál kiválóan sikerült. Ritka díszes és nagyszámú közönség vett a szó szoros értelmében véve elite-bálon részt. A közönség igen jól mulatott s ngyszólva teljes számban reggeli öt óráig együtt maradt. A bálnak kiváló sikere legnagyobb részét id. Mihályi Jánosné, a nőegylet alelnökjének, köszönhető, a ki szívvel-lélekkel, faradhatlanul buzgólkodott a siker biztosítása körül. A táncot rendező ifjuság hátlából meg is lepte öt egy díszes csoporttal. A díszes hölgykoszorú nevsorát a következőkben adjuk: Amann Józsefné, dr. Alföldy Gedeonné, Benedek Sándorné, Baumann Nándorné, dr. Bruck Arminné (cigányleány), Csarsch Sándorné, özv. dr. Csibás Benőné, Dalmay Kálmáné, Dalmay Pálné, dr. Donoszló Vilmosné, Falcione Sándorné, Frey Imréné, dr. Falcione Nándorné, Falcione Antalné, Fejér Eulália, id. Fernbach Bálintné, Feries Klemenke (francia paraszt leány), dr. Gertinger Pálné, Györgyovány Györgyné, Horvátovits Istvánné, Hagelmann Lajosné, özv. Hoffmann Józsefné, Hoffmann Károlyné, dr. Hável Józsefné, Heindlhofer Róbertné, Jusits Antalné, János Gusztávné, Jeszenszky Dezsőné, Kulcsics Ilonka, Koczkar Zsigáné, Kloyber Friderika, Kozma Lászlóné, Kacsvinszky Kálmáné (tirolai nő), Lázár Kálmáné, Medveczky Zsigmondné (oláh), Matzitz Gusztávné, Molnár Istvánné, Mihályovits Kornélné (Zsabyia), Maximovits Szilárdné (szerb paraszt), dr. Pataj Sándorné (spanyol táncosnő), Panus Adrienne (Eszék), Pilaszánovits Józsefné, özv. Pal Antalné, özv. Pavlovitsné, Palkovits ezredorvosné, Radány Péterné, Raisz Sándorné, özv. Rudics Msiné, Rottmayer Ferencné, Rausch Edéné (Hódságh), Sztrilich Mihályné, Szemző Istvánné, Szauerborn Károlyné, Szilágyi Elemérné, dr. Sztojkovits Györgyné, dr. Spitzer Mórné, Szilágyi Mórné, Szabó Lászlóné (magyar menyecske), dr. Ságly Samuné (görög), özv. Szűtő Istvánné, Schreitter Nándorné (Wagram), Seultety Ferencné, id. Thim Józsefné, Török Endrené (Kutusina), Trischler X. Ferencné (Hódságh), özv. Topicsné, Trischler Ferencné (elszászi), Trischler Gyuláné, Tarczay Dezsőné (magyar menyecske), Városhy Károlyné (spanyol), özv. Wankené uróné; Baumann Aranka, Csarsch Irén (tirolai), Dömötör Blanka (olasz nő), Frey Mariska (oláh), Falcione Ilonka (elszászi kosztüm), Fernbach Zsuzsika (tirolai), Györgyovány Gyuzella, Gallé Irén (engyel), Horvátovits Katica, Hoffmann Ilka, Hável Aranka (cigány leány), Heindlhofer Elza, Jeszenszky Jolánka, János nővérek (magyar paraszt leány kosztüm), Koczkar Adrienne (Amerika-kolumbiai), Kozma Ilonka (tirolai), Kekezovits Hermin (spanyol cigány leány), Matzitz Mariska, Mihályi Irma (egyptomi), Neubausz nővérek, Pal Blanka és Vilma (magyar), Prasszer Mariska (elszászi), Raisz Ilonka, Rausch Irén (Hódságh), Rottmayer Stetike (olász), Schick Anna (magyar), Schreitter Micike (magyar leány), Szakáll Margit (francia), Thim Karolin (tirolai), Török Irén (magyar leány), Trischler Paula (Hódságh), Vass Anna, Veszélovsky Aranka (spanyol cigány leány), Wauke Edith, Zottományi nővérek, Zsámbokréty Irén (magyar leány) kisasszonyok.

Nem szabad hipnotizálni. Megérkezett a belügyminiszter körrendelete, a melyet a hipnotizálás dolgában az összes törvényhatóságokhoz intézett. Ezen túl hat csak orvosoknak szabad hipnotizálni, de még ezeknek is bizonyos korlátok között. Az érdekes rendelet így szól: „A hipnotizálás, mint oly eljárás, a melynél fogva valaki öntudatlan és így védtelen állapotba hozható, csakis bizonyos feltételek betartása mellett lévén megengedhető, az országos közegészségügyi tanács javaslataira a következőket rendezem: Tekintettel arra, hogy a hipnotizálás szakavatott orvosok kezében betegségek gyógyítására alkalmas, de szakavatatlank által gyakorolva, a hipnotizáltaknak, sőt a szemlélőknek egészségét különböző mértékben veszélyeztetheti, tekintettel továbbá arra, hogy a hipnotizált egyén oly cselekedetre is felhasználható, a melyek rá vagy másokra sérelmesek, esetleg a törvény által tiltva vannak: 1. orvosi gyakorlathoz nem jogosított egyéneknek a hipnotizálást egyáltalán eltiltom. 2. Orvosok a hipnotizálást csak gyógyítás céljából s a következő feltételek betartása mellett gyakorolhatják: a) a nagykoru egyén saját, kiskorú vagy gondnokaság alatt álló egyén szülei, gyámja vagy gondnoka beleegyezése nélkül nem hipnotizálható; b) a hipnotizálás csak harmadik személy jelenlétében szabad. A jelen rendeletem ellen vétők kihágást követnek el és a mennyiben cselekedeteik a büntető törvénykönyv rendelkezése szerint súlyosabb beszámítás alá nem esnek, tizenöt napig terjedhető elzárással és 100 forintig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők. Felhívom a címet, hogy e rendeletnek hatósága területen való közzétételéről, pontos végrehajtásáról és az ellene vétőkkel szemben a büntető eljárás megindításáról gondoskodjék.”

Bál. Az apatini dalárda egyestlet folyó évi január hó 26-án esti 8 órakor az Andrész-féle vendéglőben zártkörű cotillon bált rendez. Belépti-díj személyenként 80. kr. családjegy 2 frt. Jegyek előre is válthatók a Thez-féle kereskedésben. Felülzetestek köszönettel fogadtatnak.

Táncfűzerke. A hódsági korecsolyázó-egylet folyó évi január hó 26-án a nagyvendéglő helyiségeben az építendő korecsolya-csarnok javára zártkörű táncfűzerkét rendez. Belépti díj 1 frt. Kezdeté 8 órakor.

Körözés. A bajai kir. járásbírósg több rendbeli lopás vétsegével vádolt Fekete János nevű egyént körözött, a ki Bajáról ismeretlen helyre távozott. Személyleírása a következő: Születési helye Szat-István, illetőségi helye Baja, 50 éves, róm. kath., nős, termete magas szikar, arca hosszás, baja szokás, szeméi kék, szemöldöke szöke, bajusza szöke, ruhazata viselt póriás.

A csendőrség létszámának szaporítása. A m. kir. csendőrség létszámát a folyó év második felében tetemesen szaporítani fogják, mint már ezt a múlt évben említettük. Ez a szaporítás összesen negyvenkét tisztból és nyolcszáz főnyi legénységből fog állani s kerekasztalban fel millió forintnyi évi költség többlettel jár. A szaporítás túlnyomó része az első számú csendőrkertletre esik, melyben különösen az ország határszéli biztonsági szolgálat a jelenleg rendszeresítve levő létszámmal a legnagyobb buzgalom mellett sem teljesíthető kielégítő módon.

Ismét hetilap. A helyben megjelenő „Zombor és Vidéke” című napilap ismét hetilappá változott át.

Családi est. A futtaki kaszinó f. évi január hó 26-án családi estét rendez. Személyjegy 1 frt. Családjegy 2 frt.

Ésküvő. Fernbach Károly, cs. és kir. tartalékos huszárbadnagy, Fernbach Bálint megyei virilista, nagybirtokos fia folyó hó 28-án d. u. 2 órakor esküszik örök hűséget Karácson Dóra kisasszonynak, Karácson Gyula vármegyei főjegyző leányának.

Az újvidéki kerékpár egyesület f. évi február hó 1-én az „Erzsébet” szálló dísztermében zártkörű táncfűzerkét rendez egy egyleti lobogó beszerzése céljából.

Vörheny. Petrovácon — mint levelezőnk értesít — a vörheny járványosan fellépett úgy, hogy az óvodát az illetékes hatóság becsukatta. A ragályos betegség már eddig is meglehetősen számú áldozatokat szedett.

Statiztika. Petrovácon a múlt 1894. évben összesen 240 egyén született; ezzel szemben meghalt 222 egyén. Egybekelt 79 pár.

Pályázat. Pályázat van hirdetve a zombori kir. pénzügyigazgatóságul egy fogalmazói és egy számtizszi állásra.

Meghívó. A bezdáni önkéntes tűzoltó-egylet folyó évi január hó 19-én a „Frank”-féle vendéglő helyiségeiben saját zászlója alapjára társas vacsorával egybekötött táncvizsgalmat rendez. Belépti-jegy vacsorával együtt személyenként 1 frt. Kezdeté esti fél 8 órakor. A tűzoltóság lehetőleg fekete egyenruhában saphával, oldalfegyver nélkül jelenik meg. A rendezőség.

Művészet és irodalom.

Milleniumi magyar történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő A magyar nemzet története című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) 7-ik füzeté most hagyta el a sajtót, fennakadás nélkül követvén az előző hat füzetet, a melyeknek ezer és ezer példányával már el van árasztva egész Magyarország. Egyesek, társulatok, intézetek sietnek ennek a pazar fényvel kiállított nagyszabású történeti munkának birtokába jutni és így fizetnek beszerezve, valóban a legelőnyösebben is juthatunk ehhez a tíz kötetes nagy műhez, mely majd egy egész kézikönyvtárt képez és a mellett a hazai történet valóságos tárházat, melyben össze van gyűjtve a magyar nemzet összes írott rajzokban és hagyományképen őrzött emléke a legregibb kortól egész a mai napig. Ez a 7-ik füzet Marcali Henrik, Vezérekora (első) kötetének folytatása. Az V. fejezet, Kalandozások a görög birodalomban, ebben a fejezetben nyer befejezést és következik a VI. fejezet, melynek címe A nemzet átalakulása a kalandozások korában. Ezután megkezdődik A vezérek korának negyedik könyve, melynek címe: A fejedelemség átalakulása és a következő fejezetekre oszlik u. m. I. fejezet: Géza fejedelemsége; II. fejezet: A térítés kezdete, melynek folytatása után a jövő héten megjelenő nyolcadik füzetre megy át. Ezt a füzetet is igen érdekes képek díszítik. Mint díszes műmelléklet van a füzethez csatolva Esztergom látképe Dörre Tivadar jeles rajzoló eredeti felvétele után pompás fénynyomatban előállítva, és Szent István király ősrégi arcképe Turóczy krónikájának britni kiadásából. A szöveg közé nyomtatva a következő képeket találjuk a füzetben u. m. Nikephoros Phokas császár örmécséjének, Tzimiszes császár pénzének, I. Ottó gyűrűs pecsétjének, II. Ottó pecsétjének hasonmását, a bizanci aranykapu, Taksony falu (Dörre Tivadar eredeti rajza), Quedlinburg városa, a loreli egyház és Passau középkori (Schedel Világkrónikájából) tiszta szép látképet, továbbá a következő történelmi képeket u. Botond bárdja, (A bécsi képes krónikából), Hittérítő a X. századból; Taksony fejedelem (A bécsi képes krónikából); Géza fejedelem (A bécsi képes krónikából), Szent István szillette (A bécsi képes krónikából). Egyes füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60, félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

Színház.

A belleuillei szűz.

Szombat, január 12.

„A belleuillei szűz” az újabb operettek közül való. A meséje olyan, mint a többi operetteké: semmi különös nem tartalmaz, de bő teret nyújt arra, hogy az ember jól kinevethesse magát. A zenéje elég kellemes és fülbemászó.

Mészáros Kornélia a címszerepben kedvesen játszott és kedvesen énekelt: újlag kiváló sikert aratott s érdemet szerzett arra, hogy közönségünknek iránta való rokonszenva a jövőben csak fokozódjék.

A mai előadást különben érdekessé tette azon körülmény is, hogy a szegedi színtársulat operette komikusa, Polgár Sándor vendégszerepelt. Egy szerepből valakit megítélni épen nem lehet, így hát Polgárról sem akarunk véleményt nyilvánítani, a mikor azt mondjuk, hogy a mai játékával épen nem indokolta azt, hogy tulajdonképen mért is hozták őt ide vendégszerepelni. Ha már eljött magát bemutatni, választbattak volna más darabot is, olyan darabot, a melyben talán inkább van az ő tehetségének megfelelő szerep. Játéka kissé hideg volt s mintha nélkülözne volna a természetességet. Ez csak a mai szereplésére vonatkozik; egyebekben elismerjük, hogy Polgár Sándor esetleg kitűnő színész.

Kenedics, a mi vándor-tenoristánk, továbbá Gyarmathy és Benkő Jolán derekasan megállták a helyüket.

N á n i.

Vasárnap, január 13.

Ma délután bérletszűnetben megismételték az „Uj honpolgár” c. bohózatot.

Este Follinusz A. „Náni” c. énekes népszínműve került színpadra. Mindnyájan ismerjük Nánit s a ki ismeri, az meg is van arról győződve, hogy jó játék esetében a darab elég élvezetet nyújt.

A mai előadást azonban nem sorozhatjuk a legjobb előadások közé. Az egész előadás menete azon hatással volt a közönségre, mintha nagyon is felületesen készült volna el a társulat az előadásra.

Turner Ilka adta a címszerepet s tőle telhetőleg elég igyekezettel játszott, de jó szerepét nem tudta eléggé érvényre juttatni s kihasználni. Különben nem is tudta a szerepet.

Polgár Károly (Sándor jogász) alakítása jól sikerült; ez természetes dolog, hisz Polgár nem mindennapi tehetsége épen az ilyen szerepekben nyilatkozik meg legjobban. Mellette legmegfelelőbb volt Gyarmathynak

játéka, a ki a Kreucer Michel szerepét adta; igen jól sikerült Gyarmathynak a maszka is. Szinte érthetetlen volt azonban Hetényinek a játéka és főleg mimikája. Igaz, hogy a Szepe egy tátott száju, ostoba sváb suhanc, no de hát nem olyan hülye, verébijesztő figura, a minőnek Hetényi elképzelte és megalkotta. Csodáljuk ettől az ügyes színésztől, hogy ezt a szerepet ilyen rosszul fogta fel.

Erekövi (Józsi) egyes jelenetekben, Benkő és Kisbonti pedig általában elég jól játszottak.

Sajnáljuk, hogy Krémer Sándorról is meg kell emlékeznünk; jót most sem mondhatunk róla. Rövidke kis szerepét botránosan tanulta meg, azaz hogy régi szokásához híven egy szót sem tudott belőle. Ugy látszik Krémerben egy csepp ambíció sincs s épen nem számol a közönség rokonszenvét megnyerni.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Egy emeleti lakás a belvárosban (kis-szerb templom-utca, Markovits-féle ház) május 1-től kiadó. A lakás áll 5 szoba, előszoba, konyha, éléskamra, pince, kamra és külön mosókonyhából. Bővebb felvilágosítást ad

Markovits Mihályné,

tulajdonos.

2-1

Hirdetmény.

Alulírott takarékpénztár ezennel közhírré teszi, hogy a Gromon- és Zrinyi-utca sarkán levő bérházában (volt Kaufmann-féle ház), eddig Gross Samuel által bérben birt egy nagy

bolti helyiség,

a hozzátartozó

mellékszoba és egy pince-helyiséggel

együtt folyó évi május hó 1-étől fogva bérbeadatik.

Bővebb értesítést ad a

Zombori takarékpénztár.

3-2

6334. szám.

1894.

Pályázati hirdetmény.

Sándor községben üresedésben levő községi szűlésznői állás betöltése céljából pályázat hirdetik.

Ezen állás javadalmazása 60 frt a községi pénztárból. Felhívotnak a pályázni szándékozó, hogy pályázati kérvényüket oklevél és a szerb, német nyelv ismeretét bizonyító és erkölcsi bizonylattal felszerelve hozzám 1895. évi február hó végéig annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitűzteni.

B. Topolyán, 1894. évi december hó 13-án.

C s á s z á r,

főszolgabíró.

2-1

31. szám.

kig. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Dautova községében üresedésben levő, utólagos havi részletekben fizetendő évi 300 frttal javadalmazott községi közrendőri állásra pályázat hirdetik.

Felhívotnak ennélfogva mindazok, kik ezen állást elyerni óhajtnak, hogy kellőleg felszerelt kérvényüket alulírt község eljárásiágánál 1895. évi január hó 24-ig nyujtsák be.

Kelt Dautován, 1895. évi január hó 8-án.

Piukovits Imre,

Farkas József,

jegyző.

bíró.

15052. sz.

kig. 1894.

Pályázati hirdetmény.

Zenta város képviselőtestületének 1894. évi december hó 11. és 12-én 694. sz. a. határozata folytán a városi II-od állatorvosi állásra pályázat nyitattik.

Felhívotnak tehát mindazok, akik ezen évi 200 frt fizetés, továbbá a megállapított látogatási és a mintegy 400-600 frtra menő vagatási díjjakkal javadalmazott állást elyerni óhajtnak, hogy a képetitést igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1895. évi január hó 21-ig hozzám adják be.

Zentán, 1894. évi december hó 21-én.

Boromisza János,

polgármester.

3-3

1. szám.
kig. 1895

P

Ten

rendörve

frt lotart

ges hav

ki — pály

beadott

A r

jaból tart

község ad

Paly

nyelnek

Ke t

Zsót

j

Vag

csödtöm

becsült

eladása

Fel

ajánlat

becsértel

Almásr

is inkább

tul bea

fognak.

A

január

Almásr

főispán

3-5-ig

Ug

illető fel

Bá

3-3

BITTERMANN NÁNDOR
KÖNYV- ÉS KÖNYVMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.
Községeknek fél éven át hitel.

A „BÁCSKA” kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

PLUTOS
kitűnő izomerősítő bedörzsölés, verseny, futó, gazdasági lovak s egyéb gazdasági állatok részére.

Preservatívumként használata az izmokat rugalmassá s az állatot kitartóvá teszi.

Fáradtság, kimerülés, izületi s izomszív vagy lobos bántalmaknál, ugyszintén sántaság, merevség és vállbénaság eseteiben egészen biztosan hat. Az állatok izomzatában a fáradtság, ellankadás folytán tudvalevőleg tejsav képződik. ha az elernyedtt állatok végtagjai, a mellékelt utasítás értelmében, bedörzsölnék ezen szerrel, a képződőmenny gyorsan felszívódik s az izmok rugalmassága gyorsan visszatér.

E megbecsülhetlen gazdasági kincs egyedüli raktára:
TÁRGYV ISTVÁN
GYÓGYSZERTÁRA ZOMBORBAN.
Egy üveg ára 1 frt 20 kr. 5 üveg ára 5 frt.

1. szám.
kig. 1895.

Pályázati hirdetés.

Temerin községben üresedésben levő községi lovas rendőrzetelő állásra, melylyel 300 frt évi fizetés és 100 frt lótarthatási átalány van egybekötve — s melyek előleges havi részletekben a községi pénztárból fizettetnek ki — pályázati hirdetettik.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket **1895. évi január hó 30-ig** egyenesen tekintetes Kozzsvary Sándor újvidéki főszolgabíró urnál nyújtsák be, mert a később beadott kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A ruhát és lovat a megválasztott örzvető sajátjából tartozik beszerezni, míg ellenben a felszerelést a község adja.

Pályázni szándékozótól a magyar, német és szerb nyelvnek tudása megkívánatik.

Kelt Temerinben, 1895. évi január hó 2-án.

Zsótér Ákos, jegyző. 2—2
Benedek Mihály, bíró.

Hirdetés.

Vagyonbukott Singer Lipót jankováci lakos csődtömegéhez tartozó 9748 frt 68 kr értékű becsült rőfös és rövidárú zárt ajánlat utján leendő eladása rendeltetett el.

Felhívtnak a venni szándékozók, hogy zárt ajánlataikat 974 frt 86 kr készpénz, vagyis a becsérték 10%-ával felszerelve hozzám Bács-almásra 1895. évi január hó 30-áig annál is inkább adják be, mert ezen záros határidőn túl beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A feltételek 1895. január hó 20-ától egész január hó 30-áig alulírott tömeggondnoknál Bács-almáson ügyvédi irodámban (gróf Teleki-féle ház, főispán-utca) naponta d. e. 9—12-ig és d. u. 3—5-ig megtekinthetők.

Ugyanezen hatánapokon ezen csődvagyont illető felvilágosítások is megadatnak.

Bács-almáson, 1894. évi december hó 28-án.

Polgár József,
köz- és váltó-ügyvéd, bácsalmási lakos, csődtömeggondnok.

2099. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

Nádaly községében üresedésbe jött egy rendőrzetelő, két lovas és egy gyalogrendőri állásra — melylyel a rendőrzetelő 200 frt, a lovas 230 frt és a gyalogrendőri 170 frt évi készpénz fizetéssel van összekötve — ezennel pályázati hirdetettik.

Pályázni szándékozók kötelesek igazolni, hogy:

1. magyar honpolgár,
2. végzettségének megfelelt, a 24-ik életévét betöltötte, a 60-ikat pedig még el nem érte.
3. feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű,
4. törvényhatósági orvos által kiállított bizonylattal, hogy teljesen egészséges,
5. írni, olvasni tud és a községben divó nyelveket (u. m. szerb, magyar) bírja,
6. a rendőrzetelőre nézve megkívánatik a magyar nyelvnek szó és írásban való tökéletes bírása, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezhesse.

A kiszolgált altisztek és a kir. esendőrök előnyben részesülnek.

A felszerelést és a ruházatot a község adja. A lovas rendőrök háts lovat sajátjukból beszerezni és eltartásukról gondoskodni tartoznak.

Pályázati kérvények alulírott eljáráshoz **1895. évi január hó 25-ig** nyújtandók be, későbbben érkezők figyelembe nem fognak vétetni.

Megjegyeztetik, hogy a község képviselőtestülete folyó évi december hó 3-án 13. közgy. szám alatt hozott határozatával a rendőrzetelő és két lovasrendőrnél havi fizetését 25 frt és a gyalogrendőri fizetését havi 20 frtban állapította meg; mely határozat törvényhatósági jóváhagyás végett immár felterjesztett.

Kelt Nádalyon, 1894. évi december hó 28-án.

Schindler Antal, jegyző. 3—2
Sztrains Péter, bíró.

Hirdetés.

Alulírott községi elöljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az ital- és fogyasztási adók (regále) házilag való kezelése mellett egy behajtó ellenőrré lévén szükség, az ezen állásra jelentkezők kérvényeiket **folyó évi január hó 20-áig** adják be.

Az állás javadalmazása évi 300 frtból áll, amelyért a megválasztandó ellenőr szabad óráiban a községi végrehajtói teendőket is teljesíteni köteles lesz.

A megválasztott állást rögtön tartozik elfoglalni. Kiszács, 1895. évi január hó 4-én.

Az elöljáróság.

HIRDETMÉNY.

BEHRING-féle SZERUM,
mely a Höchsti-féle gyárból lesz hozatva, kapható
Hegedűs József
gyógyszertárában ZOMBORBAN
a következő árak mellett:
I. számú üveg . . . 3 frt 60 kr.
II. " " . . . 7 frt 20 kr.
III. " " . . . 10 frt 80 kr.

Orvosok árleengedésben részesülnek.

4—1

4918. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

Mélykut községben megüresedett s 400 frt évi javadalmazással egybekötött irnoki állás, melylyel a végrehajtói teendők végzése is kapcsolatos — betöltése végett pályázat nyitattik.

Felhívtnak pályázni kívánók, hogy a vármegyei törvényhatósági bizottság által 6. közgy. sz. a. alkotott szabályrendelet 9. §-ában előírt képesítést, életkorukat, eddigi alkalmaztatásukat és erkölcsi viseletüket igazoló okmányokkal felszerelendő kérvényüket alulírottánál **1895. évi január hó 30-ik napjáig** nyújtsák be.

A választási határidő utóbb fog kitűzteni.

B.-almás, 1894. évi december hó 29-én.

Deák Zsigmond,
főszolgabíró.

3—2

Alkalmazást nyer.

Filipova községben egy az adóügyben jártas egyén, ki a végrehajtói teendőket is tartozik elvégezni, 500 frt évi fizetés mellett azonnal alkalmazást nyerhet.

3—2

585. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegyei titeli járásába bekebelezett Alsó-Kovil községben a volt jegyző nyugdíjazása folytán megüresedett községi jegyzői állásra az 1886. évi XXII. t. c. 82. §-a értelmében ezennel pályázatot hirdetek s ezen állásnak választás utján leendő betöltésére határidőül **1895. év február hó 1-ének délelőtti 10 óráját** Alsó-Kovil községhezához kitűzöm.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy az 1893. évi I. t. c. értelmében kellően felszerelt kérvényeiket ez év január 31-ig délutáni 5 óráig annál is inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás évi javadalmazása 500 frt fizetés és 150 frt lakbér.

Kelt Titelen, 1895. évi január hó 1-én.

Vojnits,
főszolgabíró.

10033. sz.
kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

A megüresedett Szilbás és Paraga községekből álló Szilbás község székhelylyel rendszeresített és 800 frt évi készpénz fizetés, ingyen kiszolgáltatandó fuvar és községi szabályrendelettel megállapított látogatási díjak szedhetési igény jogosultsággal egybekötött körorvosi állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtnak, hogy az 1883. évi I. sz. illetve az 1876. évi XIV. t. c. értelmében felszerelt folyamodványukat legkésőbb **1895. évi január hó 25-ig** bezárólag hozzám annál inkább benyújtsák, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

N.-Palánka, 1894. évi december hó 27-én.

Csupor,
főszolgabíró.

9355. szám.
kig. 1894.

Pályázati hirdetés.

A bukini körállatorvosi állás üresedésbe jöven, annak betöltése céljából ezennel pályázatot nyitok és felhívom pályázni óhajtnak, hogy ezen évi 600 frt készpénz fizetés, az 1884. évi VII. t. c. 130. §-a értelmében egyesséleg biztosított díjszedési jogosultsággal és a megkívánató fuvar ingyen kiszolgáltatásával javadalmazott körállatorvosi állás elnyerését célzó kérvényeiket **1895. évi január hó 27-éig** hozzám benyújtsák.

N.-Palánka, 1894. évi december hó 28-án.

Csupor,
főszolgabíró.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság X. évi zárlatának kimutatása az 1894-ik évről.

M e g h i v ó.

A jankováci takarékpénztár részvénytársaság 1895. évi február hó 3-án délután 2 órakor az intézet helyiségében rendes évi közgyűlést tartja, melyre az intézet részvényesei tisztelettel meghívottnak.

A közgyűlés tárgyai:

- I. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzleti évről.
- II. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg előterjesztése s ennek jóváhagyása, úgy az igazgatóság, mint a felügyelő-bizottság felmentése és a nyereség felosztásának elhatározása.
- III. Az igazgatósági tagok egyharmadának, vagyis 5 tagnak és a 3 felügyelő-bizottsági tagnak kilépése folytán megüresült állásoknak titkos szavazás útján leendő betöltése, azon megjegyzéssel, hogy a kilépők újra megválaszthatók.
- IV. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag választása.

Jankovácon, 1895. évi január hó 7-én.

Az igazgatóság.

3-1

VAGYON.		Mérleg-számla 1894. december 31-én.		TEHER.			
174	Pénztárkészlet	2186	97	2	Részvény alaptőke	40000	—
127	Értékpapír	7198	—	109	Tartalék alaptőke	9078	—
176	Váltó	108374	—	175	Takarékbetét és tőkésített kamat	113398	54
177	Kötelezvény 940 drb	65652	—	183	Heti betét	2758	33
182	Jelzálogkölesön 1442 "	10973	—	169	Váltó visszleszámitolás	18724	18
182	Jelzálogkölesön 17 "	468	—	170	Adó-tartalék	250	—
126	Ingotlan	221	77	178	Kamat átmeneti 1895. évre	2380	—
145	Postatakarékpenztár			146	Osztalék, fel nem vett	70	—
					Nyereség	8414	69
						195073	74

Jankováca, 1895. évi január hó 2-án.

Madzinyi János s. k., Lövy Sándor s. k., Dr. Holländer Adolf s. k., Madzinyi Géza s. k., Brachfeld Zsigmond s. k.,
igazgató. igazgató. igazgató. pénztáros. könyvvezető.

Ezen mérleg az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott.

Jankováca, 1895. évi január hó 5-én.

Szűcs Lajos s. k.,
fel. biz. tag.

Kubinszky Pál s. k.,
fel. biz. tag.

Schöffner József s. k.,
fel. biz. tag.

ÜZLET-MEGNYITÁS.

A ZOMBORI
VIDÁKOVITS GYÖRGY
rőföskereskedő-üzlet

újólag megnyit.

Felhívatik a közönség figyelmé, hogy ezen üzletben a legjobb izlésnek és legujabb divatnak megfelelő áruk igen jutányos áron kaphatók.

3-3

Az almás-járásai takarékpénztár részvénytársaság XIII-ik évi üzlet-kimutatása 1894-ik évről.

Igazgatósági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Részvénytársaságunk XIII-ik évi üzlet-kimutatását van szerencsénk ez alkalommal előterjeszteni. A mérlegben kimutatott 9047 frt 53 kr. 2% következő módon ajánljuk megosztani: 1. 5% tartalék-alapnak 452 frt 38 kr. 2. 5% igazgatósági jutalék 452 frt 38 kr. 3. 8% választmányi jutalék 723 frt 80 kr. 4. 2% felügyelői jutalék 180 frt 95 kr. 5. Tartalék-alapnak külön 304 frt 62 kr. 6. Jótékony-cél 50 frt. 7. Jutalmazás 220 frt. 8. Átvétel a jövő évre 663 frt 40 kr. 9. Osztalékul részvényenként 12% 6000 frt. Összesen 9047 frt 53 kr. Kérjük az 1894-ik üzletre nekünk és a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadni. Kelt Bács-Almásán, 1895. évi január hó 1-én. Arnold Antal s. k., Scherk Gyula s. k., Kebl Péter s. k., igazgatók.

Felügyelő bizottsági jelentés. Tisztelt közgyűlés! Tisztelettel jelentjük, hogy intézetünk ügyvezetését a múlt év folyamán gyakrabban megvizsgáltuk, azt minden ágában rendben találtuk. Megvizsgáltuk az évi számadásokat, mérleget, nyereség-számlát, s ezeket a könyvekkel megegyezőnek találtuk. Vizsgálat tárgyává tettük még az igazgatóságnak jelentésében előforduló nyereségfelosztást tárgyozó indítványát, azt mi helyesleg elfogadjuk és elfogadásra ajánljuk. Végül mint az igazgatóság, úgy a magunk részére kérjük a felmentvényt megadni. Kelt Bács-Almásán, 1895. évi január hó 1-én. Sterk József s. k., Raichheld Adolf s. k., Bilinovic Jakab s. k., felügyelő bizottság.

VAGYON.		MÉRLEG.		TEHER.			
Feljegyzési lapszám	frt	kr	Feljegyzési lapszám	frt	kr		
106	Pénzkészlet	13979	19	2	Alaptőke	50000	—
99	Váltó	21458	—	101	Betétek	227680	78
102	Előleg	31272	—	32	Tartalékalap	6243	—
77	Jelzálog-kölesön	22640	—	105	Fel nem vett-osztalék	226	—
111	Per-előleg	291	66		Egyenleg mint nyereség	9047	53
25	Leltári ingóságok	349	07				
11	Tőke elhelyezés	2167	—				
96	Bírósági letét	330	—				
96	Folyó-számla	117	10				
96	Ingotlan	7493	29				
		293197	31			293197	31

Kelt Bács-Almásán, 1895. évi január hó 1-én. Arnold Antal s. k., igazgató. Babér Lajos s. k., könyvvezető. Eckerl Mihály s. k., pénztáros. Ezen mérleg az intézeti könyvekkel egyezőnek és helyesnek találtatott. K. m. f. Sterk József s. k., Raichheld Adolf s. k., Bilinovic Jakab s. k., felügyelők.

Hirdetmény.

Az almás-járásai takarékpénztár részvénytársaság t. c. tagjai 1895. évi február hó 7-én d. e. 9 órakor Bács-Almásán, a saját helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívottnak. Elintézendő tárgyak: 1. Az igazgatósági, választmányi és felügyelő-bizottsági jelentések tárgyalása. 2. A múlt évi számadások megvizsgálása, a mérleg végleges megállapítása és nyereség felosztása. 3. A felmentvény megadása iránti határozathozatal. 4. A választmányból 5 tagnak s a 3 tagu felügyelő bizottságnak alapszabályszerű kilépése s helyeiknek titkos szavazattal választással történendő betöltése. 5. A választmányból egy, esetleg két tagnak a cégjegyzésre leendő megbízása. 6. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen jogait gyakorolni óhajtja, tartozik a közgyűlést megelőző 24 órával részvényeit és meghatalmazásait az alapszabályok 54. §-a értelmében az igazgatóságnak letenni. — Bács-Almásán, 1895. évi január hó 6-án.

Az igazgatóság.

Zombor. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomtatásból.

199. sz. 1895.

Pályázati hirdetmény.

Martonos község képviselőtestületének 119/1894. sz. határozata értelmében újonnan szervezett következő községi rendőri állásokra pályázatot hirdetek.

1. Egy őrzetői állásra, fizetése 340 frt, ruha és csizmaátalány 60 frt, lótartrási átalány 150 frt.
2. Két lovasrendőri állásra, fizetés egyenként 240 frt, ruha és csizmaátalány 60 frt, lótartrási átalány 150 frt.
3. Hat gyalogrendőri állásra, fizetés egyenként 240 frt, ruha és csizmaátalány 60 frt.

Felhívom azokat, kik ez állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket folyó évi január hó 25-ik napjának d. u. 5 óráig nevre címezve Martonos község előjáróságán adják be. Később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Pályázók igazolni tartoznak:

1. magyar honpolgárságukat;
  2. életkorukat, mely 24 évnél kevesebb, 45-nél több nem lehet;
  3. fedhetlen előéletüket;
  4. hogy teljesen épek s védkötelezettségüknek eleget tettek;
  5. irni, olvasni tudnak;
  6. az őrzetői ezenkívül: hogy a magyar nyelvet szó- és írásban teljesen bírja, úgy hogy azon a megkívánt írásbeli teendőket önállóan végezni tudja.
- A megválasztandó rendőrök a szabályszerű ruházatot, a lovasítottak pedig még a lovat s annak felszerelésit sajátjukból tartoznak beszerezni.
- Zentán, 1895. évi január hó 4-én.

Matkovits Lajos,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafalva községében rendszeresített 1 gyalogrendőrzetői és 4 gyalogrendőri állásokra, melyekkel havi utólagos részletben, a községi pénztárból fizetendő 300 frt, illetve 240—240 frt fizetés van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázók kötelesek igazolni, hogy:

- a) magyar állampolgárok;
- b) védkötelezettségüknek megfelelek, 24-ik életévüket betöltötték, az 50-iket pedig el nem érték;
- c) fedhetetlen erkölcsük és teljesen rovatlan előéletük;
- d) teljesen egészségesek;
- e) irni és olvasni tudnak és a magyar nyelvet bírnak, végre;
- f) az őrzetői állásra pályázóktól különösen megkívántatik, hogy a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen bírnak, hogy azon az „Utastás”-ban előirt irodai teendőket biztosan és pontosan végezni képesek legyenek.

Az egyenruhát a rendőrök sajátjukból szerzik be, felszerelésről azonban a község gondoskodik.

A közzétett pályázati kérvények alulírott előjáróságnál f. évi január hó 21-ig benyújtandók, mert később érkezettek figyelembe vételül nem fognak.

Gyulafalva, 1895. évi január hó 11-én.

2-1

Az előjáróság.

51. sz. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulírott Feketehegy község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a Feketehegy község határbeli vadászati jog 1895. évi augusztus hó 15-től hat egymásután következő évre, vagyis 1901. augusztus hó 15-ig terjedő időre folyó 1895-ik évi január hó 19-én délelőtt 10 órakor Feketehegy község házában tartandó nyilvános árverésen bérbeadatulni fog.

Az árverési feltételek a község jegyzői irodában betekintethetők.

Feketehegyen, 1895. évi január hó 10-én.

Kozma Dezső,
jegyző.

Lódi Mihály,
bíró.

Hirdetmény.

Reiter Antal parabutyi lakos megkeresése folytán a nevezettnek tulajdonát képező, bíróság le nem foglalt mintegy 2500 frt becsértékű ingóságokat, nagyobbára kész és félig kikészített bőrárukat folyó évi január hó 31-ik napján, csütörtökön d. e. 8 órakor a Reiter Antal és neje tulajdonát képező parabutyi 169. összeírási számú bázna, nyilvános árverésen, készpénz-fizetés mellett a legtöbbet ígérőknek eladni fogom. A befolyó vételár a fel és hitelezőinek a felosztásra vonatkozó megegyezéseig vagy a batósági intézkedések kir. közjegyzői letétben marad.

Hódsághon, 1895. január 4-én.

Dr. Szabó József,
kir. közjegyző.

47. sz. 1895.

PÁLYÁZATI HIRDETÉNY.

Ó-Morovica községben türesedésbe jött 1 gyalogrendőri állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Evi fizetés 300 frt, mely utólagos havi részletekben folyósítatik.

Előirt egyenruházatot a megválasztandó saját költségén tartozik beszerezni, egyéb rendőri felszerelvényekkel a község látja el.

Pályázni kívánók sajátkezűleg irni és kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi január hó 28-ig alulírt előjáróságnál benyújtani tartoznak, mert később érkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Ó-Morovicán, 1895. évi január hó 11-én.

Kunszabó Antal,
jegyző.

Ambruss Bálint,
bíró.

XVIII

Egyes

Bar

nem ism

rammjá,

érdemes

folytatn

munkáss

A

érdeket

olyan k

kormány

ezzel az

meg a

létesítés

minden

Utódja f

tottunk

Az

nem üz

képvisel

közönség

kormány

neki az

nyire le

igénybe

a közön

Ré

igazi je

szük kö

sikba b

körben,

szólhatn

Mi

Zombor

Aradra

egymás

lehet az

lésnek!

Ez

A

Banga

nem sz

dorok,

—

sorolá

rök! —

fajta gy

kodotta